

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2003

Vyhlásené: 31.07.2003

Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

302

NARIADENIE VLÁDY

Slovenskej republiky

z 9. júla 2003,

ktorým sa ustanovujú podrobnosti o ochrane zvierat pri preprave

Vláda Slovenskej republiky podľa § 2 ods. 1 písm. k) zákona č. 19/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podmienky vydávania aproximačných nariadení vlády Slovenskej republiky v znení zákona č. 207/2002 Z. z. a na vykonanie § 3 ods. 2 zákona č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov nariaďuje:

Úvodné ustanovenia

§ 1

Predmet úpravy

(1) Týmto nariadením sa do právneho poriadku Slovenskej republiky transponujú právne predpisy Európskych spoločenstiev uvedené v prílohe č. 1.

(2) Toto nariadenie ustanovuje

- a) podmienky prepravy domácich nepárnokopytníkov, hovädzieho dobytku, domácich oviec, domácich kôz a ošípaných,
- b) podmienky prepravy hydiny, domáceho vtáctva a domácich králikov,
- c) podmienky prepravy domácich mačiek a domácich psov,
- d) podmienky prepravy iných cicavcov a vtákov,
- e) podmienky prepravy iných stavovcov a studenokrvných živočíchov,
- f) kritériá na oddychové miesta,
- g) podmienky spôsobilosti cestných dopravných prostriedkov používaných na prepravu zvierat z hľadiska ochrany zvierat, ak čas prepravy presahuje osem hodín.

(3) Toto nariadenie sa nevzťahuje na

- a) prepravu jedného zvierata prepravovaného spoločne s osobou zodpovednou za prepravu zvierata v jednom dopravnom prostriedku, ak táto preprava nie je obchodnej povahy, ani na prepravu spoločenských zvierat sprevádzajúcich svojho majiteľa pri súkromnej ceste,
- b) na prepravu zvierat, ak vzdialenosť nepresahuje 50 km s výnimkou odseku 4,
- c) neziskovú sezónnu prepravu niektorých druhov zvierat z pastviny na inú pastvinu s použitím poľnohospodárskych vozidiel alebo dopravných prostriedkov vo vlastníctve farmára, ak zemepisné podmienky takýto presun predurčujú.

(4) Toto nariadenie sa vzťahuje na farmára, ktorý je podnikateľom v poľnohospodárstve s miestom podnikania na území Slovenskej republiky, a ak ide o podnikateľa, ktorý je fyzickou osobou s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky alebo právnickou osobou so sídlom na území Slovenskej republiky, s výnimkou prepravy farmových zvierat prepravovaných týmto farmárom medzi zariadeniami v jeho vlastníctve alebo držbe s použitím vlastných dopravných prostriedkov, ak vzdialenosť medzi zariadeniami nepresahuje 50 km.

§ 2 **Vymedzenie pojmov**

(1) Na účely tohto nariadenia sa rozumie

- a) dopravným prostriedkom cestné motorové vozidlo, železničný vozeň, loď alebo lietadlo používané na nakladanie a prepravu zvierat, ako aj kontajnery určené na pozemnú prepravu, lodnú prepravu alebo leteckú prepravu,
- b) prepravou akýkoľvek pohyb zvierat vykonaný použitím dopravného prostriedku, ktorej súčasťou je nakladanie zvierat a vykladanie zvierat,
- c) oddychovým miestom miesto prerušenia prepravy zvierat na účely oddychu, kŕmenia alebo napájania prepravovaných zvierat,
- d) prekladiskom miesto prerušenia prepravy zvierat na účely preloženia prepravovaných zvierat z jedného dopravného prostriedku na iný dopravný prostriedok,
- e) miestom odoslania miesto, na ktorom bez toho, aby bol dotknutý § 1 ods. 3 písm. b) a c), boli zvieratá po prvý raz naložené na dopravný prostriedok, alebo miesto, kde boli zvieratá vyložené a ustajnené 24 hodín, napojené, nakŕmené a v prípade potreby ošetrené, ale na inom mieste ako na oddychovom mieste alebo prekladisku; za miesto odoslania možno považovať aj schválený trh alebo schválené zberné centrum, ak miesto prvého nakladania zvierat nie je vzdialené viac ako 50 km od schváleného trhu alebo od schváleného zberného centra,
- f) miestom určenia miesto, na ktorom sú všetky prepravované zvieratá vyložené z dopravného prostriedku okrem oddychových miest a prekladísk,
- g) cestou preprava z miesta odoslania zvierat do miesta ich určenia,
- h) časom na oddych neprerušovaný čas v priebehu prepravy zvierat, ak sa dopravný prostriedok so zvieratami nepohybuje,
- i) prepravcom každá fyzická osoba alebo právnická osoba prepravujúca zvieratá na vlastné náklady alebo na náklady tretej osoby alebo poskytujúca dopravný prostriedok tretej osobe, ak sa táto preprava vykonáva na účel zisku.

(2) Na účely tohto nariadenia sa použijú aj pojmy uvedené v osobitných nariadeniach,¹⁾ ktorými sa transponujú právne predpisy Európskych spoločenstiev uvedené v prílohách č. 1 tých nariadení.

Preprava

§ 3

(1) Pri preprave zvierat je každý povinný zabezpečiť, že

- a) preprava zvierat v Slovenskej republike alebo preprava zvierat do Slovenskej republiky alebo zo Slovenskej republiky sa uskutoční podľa tohto nariadenia s prihliadnutím na druh prepravovaných zvierat uvedených v
  - 1. prílohe č. 2 kapitole I týkajúcej sa zvierat podľa § 1 ods. 2 písm. a),

2. prílohe č. 2 kapitole II týkajúcej sa zvierat podľa § 1 ods. 2 písm. b),
  3. prílohe č. 2 kapitole III týkajúcej sa zvierat podľa § 1 ods. 2 písm. c),
  4. prílohe č. 2 kapitole IV týkajúcej sa zvierat podľa § 1 ods. 2 písm. d),
  5. prílohe č. 2 kapitole V týkajúcej sa zvierat podľa § 1 ods. 2 písm. e),
  6. prílohe č. 2 kapitole VI týkajúcej sa hustoty naloženia zvierat vzhľadom na druh a dopravný prostriedok,
  7. prílohe č. 2 kapitole VII týkajúcej sa času prepravy a času na oddych, intervalov kŕmenia a intervalov napájania vzhľadom na druh alebo kategóriu zvierat bez toho, aby bol dotknutý osobitný predpis,²⁾
  8. prílohe č. 2 kapitole č. VIII týkajúcej sa plánu prepravy zvierat podľa § 1 ods. 2 písm. a),
- b) žiadne zviera nebude prepravované, ak jeho zdravotný stav nezodpovedá plánovanej ceste a nie je dostatočne zabezpečená starostlivosť počas cesty a po príjazde v mieste určenia; zvieratá nemožno považovať za spôsobilé prepravy, ak sú choré alebo zranené, okrem zvierat, ktoré
1. majú drobné poranenie alebo nezávažné ochorenie, ktorým preprava nespôsobí zbytočné utrpenie,
  2. sú prepravované na účely schváleného pokusu alebo schváleného vedeckého výskumu,³⁾
- c) zvieratá, ktoré v priebehu prepravy ochorejú alebo sa porania, budú ošetrené čo najskôr alebo ich primerane ošetrí veterinárny lekár a v prípade nevyhnutnosti sa núdzovo usmrtia spôsobom, ktorý im nespôsobí zbytočné utrpenie.

(2) Preprava zvierat na naliehavé veterinárne ošetrenie alebo usmrtenie sa povoľuje, pričom zvieratá nemusia zodpovedať požiadavkám tohto nariadenia; preprava na tento účel je povolená, len ak nespôsobuje zvieratám zbytočné utrpenie alebo zlé zaobchádzanie.

§ 4

Zvieratá počas prepravy musia byť označené a registrované podľa osobitného predpisu⁴⁾ a musia byť sprevádzané veterinárnym osvedčením na premiestňovanie zvierat, a tam, kde sa to vyžaduje, aj sprievodným dokladom zvierateľa⁵⁾ alebo zdravotným preukazom, aby bolo možné overiť

- a) ich pôvod a ich vlastníka,
- b) miesto ich odoslania a miesto určenia,
- c) dátum a čas odchodu.

§ 5

Registrácia prepravcov

(1) Každý prepravca, ktorý má sídlo alebo miesta podnikania v Slovenskej republike, musí byť registrovaný v registri prepravcov vedenom Štátnou veterinárnou a potravinovou správou Slovenskej republiky⁶⁾ (ďalej len „štátna veterinárna a potravinová správa“) a musí mať vystavené osvedčenie o spôsobilosti vykonávať prepravu zvierat na území Slovenskej republiky a na území Európskej únie (ďalej len „osvedčenie prepravcu“), ktoré je číslované spôsobom vylučujúcim zámenu.

(2) Každý, kto chce vykonávať prepravu zvierat, je povinný pred začatím činnosti požiadať štátnu veterinárnu a potravinovú správu o registráciu.

(3) Žiadateľ na registráciu predloží

- a) žiadosť o registráciu prepravcu podľa prílohy č. 3,
- b) kópiu živnostenského listu alebo výpis z obchodného registra,

c) čestné vyhlásenie podľa prílohy č. 3 o tom, že

1. je oboznámený s platnými právnymi predpismi vo veterinárnej oblasti, veterinárnou legislatívou týkajúcou sa prepravy zvierat a má k nej prístup,
2. osoby, ktoré vykonávajú prepravu zvierat, spĺňajú požiadavku odbornej spôsobilosti alebo praktickej skúsenosti alebo zabezpečí, že v určenej lehote túto požiadavku splnia,
3. osoby, ktoré vykonávajú prepravu zvierat, bude pravidelne školiť a informovať o legislatívnych zmenách.

§ 6

Vydávanie, pozastavovanie platnosti a odoberanie osvedčení o spôsobilosti vykonávať prepravu zvierat

(1) Ak žiadateľ spĺňa požiadavky na registráciu prepravcu podľa tohto nariadenia, vydá štátna veterinárna a potravinová správa osvedčenie prepravcu a zapíše ho do registra prepravcov. Dňom doručenia osvedčenia nastávajú účinky právoplatného rozhodnutia o osvedčení prepravcu.

(2) Ak štátna veterinárna a potravinová správa zistí, že požiadavky podľa § 5 ods. 3 nie sú splnené, vyzve žiadateľa, aby v určenej lehote zistené nedostatky odstránil. Ak zistené nedostatky žiadateľ včas neodstráni alebo ak ich odstráni len sčasti, štátna veterinárna a potravinová správa žiadosť rozhodnutím zamietne.

(3) Ak orgán veterinárnej spravy⁷⁾ zistí, že prepravca, ktorému bolo vydané osvedčenie prepravcu, vykonáva alebo umožnil vykonať prepravu bez splnenia požiadaviek odbornej spôsobilosti podľa tohto nariadenia po lehote ustanovenej v § 17, uloží mu opatrenie podľa osobitného predpisu⁸⁾ a zároveň orgán veterinárnej spravy oznámi túto skutočnosť štátnej veterinárnej a potravinovej správe, ktorá pozastaví platnosť osvedčenia prepravcu na jeden rok. Pozastavenie platnosti osvedčenia prepravcu sa vyznačuje v registri prepravcov.

(4) Ak orgán veterinárnej spravy pri kontrole zistí, že prepravca vykonáva prepravu zvierat podľa tohto nariadenia bez platného osvedčenia prepravcu alebo v čase pozastavenia jeho platnosti, ak bolo pozastavenie platnosti osvedčenia prepravcu vyznačené v registri prepravcov, alebo vykonáva prepravu, alebo umožnil vykonať prepravu bez platného preukazu o spôsobilosti dopravného prostriedku, orgán veterinárnej spravy uloží prepravcovi opatrenie podľa osobitného predpisu⁸⁾ a upovedomí o danej skutočnosti štátnu veterinárnu a potravinovú správu, ktorá prepravcovi rozhodnutím odoberie osvedčenie prepravcu a vyradí ho z registra prepravcov na päť rokov.

(5) Ak orgán veterinárnej spravy pri kontrole zistí, že prepravu zvierat podľa tohto nariadenia vykonáva osoba, ktorá nie je registrovaná v registri prepravcov, orgán veterinárnej spravy jej uloží opatrenie podľa osobitného predpisu⁸⁾ a oznámi túto skutočnosť štátnej veterinárnej a potravinovej správe, ktorá takejto osobe nevydá osvedčenie prepravcu počas piatich rokov odo dňa tohto zistenia.

(6) Ak orgán veterinárnej spravy zistí opakované alebo závažné porušovanie ustanovení tohto nariadenia, ktoré môže reálne spôsobiť prepravovaným zvieratám veľké utrpenie, poranenie alebo zaviniť smrť, štátna veterinárna a potravinová správa na návrh orgánu veterinárnej spravy alebo na podnet príslušného orgánu členského štátu⁹⁾ po prešetrení návrhu odoberie prepravcovi osvedčenie a vyradí prepravcu z registra prepravcov na päť rokov. Ustanovenia osobitného predpisu¹⁰⁾ tým nie sú dotknuté.

(7) Ak prepravca po vydaní osvedčenia podľa odseku 1 skončí činnosť prepravy zvierat, je povinný oznámiť túto skutočnosť štátnej veterinárnej a potravinovej správe do 15 dní a odovzdať osvedčenie prepravcu. Dňom doručenia oznámenia o skončení činnosti prepravy zvierat a

odovzdaním osvedčenia prepravcu je prepravcovi zrušená registrácia a do siedmich dní od doručenia je prepravca vyňatý z registra prepravcov, o čom je informovaný formou rozhodnutia.

(8) Pozastavenie platnosti osvedčenia prepravcu alebo odobratie osvedčenia prepravcu a vyňatie prepravcu z registra prepravcov štátna veterinárna a potravinová správa vykoná vždy formou rozhodnutia a odvolanie proti takémuto rozhodnutiu nemá odkladný účinok.

(9) Ak prepravca, ktorého sídlo alebo miesto podnikania sa nachádza na území tretej krajiny¹⁾ alebo v členskom štáte, chce prepravovať zvieratá na území Slovenskej republiky, musí mať potvrdenie o registrácii prepravcu vystavené príslušným orgánom niektorého z členských štátov. Ak príslušný orgán členského štátu vydá preukaz potvrdzujúci registráciu prepravcu, ten platí ako potvrdenie o registrácii prepravcu. Prepravca musí ďalej predložiť písomný záväzok podľa § 16 ods. 1 písm. a).

(10) Ak prepravca, ktorého adresa alebo sídlo sa nachádza na území tretej krajiny, nie je registrovaný v registri prepravcov niektorého z členských štátov, a preto mu nebolo vystavené potvrdenie o registrácii prepravcu podľa odseku 9, je povinný predložiť štátnej veterinárnej a potravinovej správe na účely registrácie čestné vyhlásenie, v ktorom vyhlási, že je oboznámený s platnou veterinárnou legislatívou týkajúcou sa prepravy zvierat a má k nej prístup a písomný záväzok podľa § 16 ods. 1 písm. a).

§ 7

Vydávanie, pozastavovanie a odoberanie preukazu o spôsobilosti dopravného prostriedku na cestnú prepravu zvierat

(1) Orgán veterinárnej správy miestne príslušný miestu výkonu podnikateľskej činnosti prepravy zvierat vydá registrovanému prepravcovi podľa § 5 na jeho náklady preukaz o spôsobilosti dopravného prostriedku na cestnú prepravu zvierat (ďalej len „preukaz o spôsobilosti dopravného prostriedku“) pre každý dopravný prostriedok určený na prepravu zvierat.

(2) Preukaz o spôsobilosti dopravného prostriedku orgán veterinárnej správy vydá po fyzickej kontrole dopravného prostriedku a posúdení jeho vhodnosti pre druh, kategóriu a maximálny počet jednorazovo prepravovaných zvierat na obdobie jedného roka s vyznačením doby platnosti. Preukaz o spôsobilosti dopravného prostriedku je platný len s platným osvedčením o technickom stave vozidla.

(3) Preukaz o spôsobilosti dopravného prostriedku obsahuje tieto údaje:

- a) evidenčné číslo dopravného prostriedku,
- b) dátum vystavenia preukazu o spôsobilosti dopravného prostriedku a posledný deň, mesiac a rok jeho platnosti,
- c) druh a kategóriu zvierat, pre ktoré je dopravný prostriedok určený,
- d) najväčšie povolené množstvo jednorazovo prepravovaných zvierat podľa jednotlivých kategórií; ak je dopravný prostriedok viacpodlažný, údaj o najväčšom povolenom množstve jednorazovo prepravovaných zvierat pre každé podlažie osobitne,
- e) číslo preukazu o spôsobilosti dopravného prostriedku pozostávajúce z dvojmiestneho kódu okresu, kde sa preukaz vystavuje, a šesťmiestneho číselného kódu,
- f) odtlačok pečiatky, meno, priezvisko, funkciu a podpis osoby, ktorá preukaz o spôsobilosti dopravného prostriedku vydala.

(4) Vzor preukazu o spôsobilosti dopravného prostriedku je uvedený v prílohe č. 4.

(5) Preukaz o spôsobilosti dopravného prostriedku orgán veterinárnej správy odoberie, ak pri kontrole zistí nesúlad stavu dopravného prostriedku s požiadavkami tohto nariadenia. Ak je preukaz o spôsobilosti dopravného prostriedku odobratý pri kontrole na ceste a v blízkosti príchodu do miesta určenia, miesta vykládky, miesta prekládky alebo miesta oddychu, orgán veterinárnej správy, ktorý odobral preukaz o spôsobilosti dopravného prostriedku, vydá o tom doklad, ktorý umožňuje dokončiť plánovanú prepravu zvierat na miesto určenia alebo na najbližšie plánované miesto vykládky, miesto prekládky alebo miesto oddychu zvierat, aby sa nezvyšoval stres a utrpenie zvierat.

(6) Orgán veterinárnej správy v doklade o odobratí preukazu o spôsobilosti dopravného prostriedku uvedie údaje obsiahnuté v preukaze o spôsobilosti dopravného prostriedku a dôvod, dátum a čas odobratia preukazu o spôsobilosti dopravného prostriedku.

(7) Ak dôjde k strate alebo odcudzeniu preukazu o spôsobilosti dopravného prostriedku, prepravca je povinný ohlásiť stratu orgánu veterinárnej správy, ktorý stratený alebo odcudzený doklad vydal, a bezodkladne požiadať o vydanie nového preukazu o spôsobilosti dopravného prostriedku.

§ 8

Vydávanie a odoberanie preukazu o odbornej spôsobilosti na prepravu zvierat

(1) Každá osoba, ktorá vykonáva prepravu zvierat, musí byť odborne spôsobilá na jej vykonávanie.

(2) Osoba je odborne spôsobilá na vykonávanie prepravy zvierat, ak je držiteľom potrebného oprávnenia na vedenie dopravného prostriedku podľa jeho typu a absolvovala schválený tréningový kurz pre osoby vykonávajúce prepravu zvierat (ďalej len „tréningový kurz“). Osoba odborne spôsobilá na vykonávanie prepravy zvierat pri kontrole preukazuje odbornú spôsobilosť preukazom o odbornej spôsobilosti na prepravu zvierat (ďalej len „preukaz o odbornej spôsobilosti“).

(3) Preukaz o odbornej spôsobilosti vydáva miestne príslušný orgán veterinárnej správy v mieste výkonu činnosti na základe dokladu o úspešnom absolvovaní schváleného tréningového kurzu podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 4. Preukaz o odbornej spôsobilosti príslušný orgán veterinárnej správy zasiela na adresu uvedenú v doklade o úspešnom absolvovaní tréningového kurzu alebo si ho účastník kurzu vyzdvihne osobne, ak to na jeho žiadosť organizátor tréningového kurzu vyznačí v predtlačí dokladu o úspešnom absolvovaní schváleného tréningového kurzu.

(4) Organizátor tréningového kurzu alebo školenia na prípravu školiteľov je povinný uchovávať záznamy o obsahu, rozsahu a písomných testoch najmenej tri roky a záznamy o vykonaní písomného testu spolu s písomnými testmi najmenej päť rokov. Organizátor tréningového kurzu je povinný na požiadanie orgánu veterinárnej správy predložiť požadované záznamy.

(5) Preukaz o odbornej spôsobilosti obsahuje tieto údaje:

- a) číslo preukazu skladajúce sa z dvojmiestneho kódu okresu, kde sa preukaz vystavuje, a šesťmiestneho číselného kódu,
- b) evidenčné číslo a skupinu vodičského preukazu,
- c) meno, priezvisko a titul osoby, ktorej sa preukaz o odbornej spôsobilosti vydáva,
- d) druh a kategóriu zvierat, na ktoré je preukaz o odbornej spôsobilosti vystavený,
- e) dátum vystavenia preukazu o odbornej spôsobilosti a posledný deň, mesiac a rok platnosti,
- f) číslo osvedčenia školiteľa, ktorý tréningový kurz viedol,

g) odtlačok pečiatky, meno, priezvisko, funkciu a podpis osoby, ktorá preukaz o odbornej spôsobilosti vydala.

(6) Osoba vykonávajúca prepravu zvierat na udržanie odbornej spôsobilosti absolvuje tréningový kurz každé dva roky až dovtedy, kým sa považuje za osobu vykonávajúcu prepravu zvierat s praktickou skúsenosťou.

(7) Osoba vykonávajúca prepravu zvierat s praktickou skúsenosťou na udržanie odbornej spôsobilosti absolvuje tréningový kurz najmenej každých päť rokov. Osoba vykonávajúca prepravu zvierat sa považuje za osobu s praktickou skúsenosťou po piatich rokoch nepretržitej činnosti alebo po absolvovaní troch tréningových kurzov s dvojročným odstupom.

(8) Ak orgán veterinárnej správy zistí porušenie ustanovenia tohto nariadenia, ktoré môže spôsobiť poranenie alebo iné poškodenie zvierat, alebo ich utrpenie osobou vykonávajúcou prepravu zvierat zamestnanou registrovaným prepravcom, môže jej uložiť pokutu podľa osobitného predpisu¹²⁾ a odobrať preukaz o odbornej spôsobilosti. O odobratí preukazu o odbornej spôsobilosti orgán veterinárnej správy vydá doklad a túto skutočnosť oznámi prepravcovi, ktorý dotknutú osobu zamestnáva.

(9) Orgán veterinárnej správy v doklade o odobratí preukazu o odbornej spôsobilosti uvedie údaje obsiahnuté v preukaze o odbornej spôsobilosti a dôvod, dátum a čas odobratia preukazu.

§ 9

Povinnosti prepravcu

Prepravca musí

- a) prepraviť alebo povoliť prepravu živých zvierat len takým spôsobom, ktorý žiadnemu prepravovanému zvieraťu nespôsobí poranenie alebo zbytočné utrpenie,
- b) používať na prepravu zvierat, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, len vhodné dopravné prostriedky, ktoré sú na túto prepravu určené a zodpovedajú požiadavkám tohto nariadenia a ktoré boli vopred mechanicky vyčistené, dezinfikované a sú zabezpečené proti vypadávaniu alebo vytekaniu krmiva, steliva, exkrementov alebo iných odpadov; ak ide o cestnú prepravu, dopravné prostriedky musia byť posúdené ako spôsobilé na prepravu zvierat podľa § 7,
- c) zveriť prepravu zvierat len osobe, ktorá spĺňa požiadavky odbornej spôsobilosti podľa § 8, má na prepravu zvierat potrebné schopnosti, odbornú spôsobilosť a vedomosti o náležitostiach registrácie prepravcu,
- d) zabezpečiť prepravu zvierat bez zdržiavania do miesta určenia,
- e) vykonávať nakladanie zvierat a vykladanie zvierat v prítomnosti chovateľa alebo ním poverenej osoby,
- f) zabezpečiť bez obmedzení podľa prílohy č. 2 kapitoly III všetkým prepravovaným zvieratám vhodné kŕmenie a napájanie aj v prípade, ak nie sú medzi uvedenými druhmi podľa prílohy č. 2 kapitoly VII,
- g) neponechávať v priebehu cestnej prepravy zvierat dopravný prostriedok bez dozoru,
- h) bez meškania pri dopravnej nehode alebo poškodení dopravného prostriedku, pri ktorom došlo k poraneniu zvierat alebo k uhynutiu zvierat, informovať orgán veterinárnej správy príslušný podľa miesta nehody,
- i) po skončení prepravy zabezpečiť čistenie a dezinfekciu použitých dopravných prostriedkov v osobitnom zariadení zriadenom na tento účel a schválenom príslušným orgánom veterinárnej správy,
- j) zostaviť na prepravu zvierat podľa § 1 ods. 2 písm. a) plán prepravy podľa prílohy č. 2 kapitoly VIII, ak sa prepravujú zvieratá určené na výmenu alebo vývoz do tretích krajín alebo ak predpokladané trvanie prepravy presiahne osem hodín, a mať ho priložený počas celej cesty k zdravotnému osvedčeniu; plán prepravy musí určovať všetky oddychové miesta a prekladiská,

- k) preukázať, že na základe záznamov v pláne prepravy boli vykonané všetky kroky potrebné na uspokojenie potrieb zvierat týkajúcich sa kŕmenia a napájania počas cesty v závislosti od druhu prepravovaných zvierat a trvanie prepravy podľa prílohy č. 2 kapitoly VII bodu 4, a to aj v prípade, keď bol plán prepravy zmenený alebo keď bola cesta prerušená z dôvodu nepredvídaných okolností,
- l) zabezpečiť, aby všetok personál vykonávajúci prepravu zvierat splnil požiadavky odbornej spôsobilosti na prepravu zvierat najneskôr do 1. augusta 2004 a ďalej v určených intervaloch alebo do 1. augusta 2006, ak prepravcom je chovateľ prepravujúci zvieratá z vlastného chovu alebo zvieratá, ktoré sú určené na zaradenie do vlastného chovu za podmienky, že prepravované zvieratá sprevádza ošetrovateľ s dostatkom praktických skúseností so zaobchádzaním so zvieratami,
- m) zabezpečiť, aby všetky dopravné prostriedky určené na prepravu zvierat spĺňali požiadavky na dopravné prostriedky podľa tohto nariadenia a najneskôr do 1. januára 2004 zabezpečiť, aby žiadny dopravný prostriedok bez vydaného preukazu o spôsobilosti dopravného prostriedku neprepravoval zvieratá podľa tohto nariadenia,
- n) zabezpečiť dodatočné požiadavky na dopravné prostriedky, ak trvanie plánovanej prepravy prekročí osem hodín, podľa prílohy č. 5.

§ 10

Plán prepravy

(1) Prepravca predloží plán prepravy príslušnému orgánu veterinárnej správy najmenej dva týždne pred každou novou plánovanou cestou, aby overil jeho správnosť.

(2) Úradný veterinárny lekár v mieste odoslania vystaví zdravotné osvedčenie a zaznamená v pláne prepravy číslo alebo čísla vystavených zdravotných osvedčení, ktoré potvrdí odtlačkom pečiatky. Úradný veterinárny lekár zároveň oznámi potvrdenie plánu prepravy prostredníctvom systému ANIMO.

(3) Prepravca zabezpečí, aby

a) originál plánu prepravy podľa § 9 písm. j) bol

1. správne zostavený a doplnený príslušnými osobami v príslušnom čase,
2. priložený k zdravotnému osvedčeniu, ktoré sprevádza zásielku počas celej cesty,

b) personál poverený prepravou

1. uviedol čas a miesto, na ktorom sa prepravované zvieratá počas cesty kŕmili a napájali,
2. zvierat, ktorá na území Slovenskej republiky presiahne osem hodín a vykonáva sa na účel ich vývozu do tretích krajín, nechal úradným veterinárnym lekárom po kontrole na hraničnej inšpekčnej stanici (BIP) potvrdiť plán prepravy, ktorým úradný veterinárny lekár potvrdí, že zvieratá skontroloval a posúdil ako schopné ďalšej prepravy; prepravca znáša všetky náklady spojené s hraničnou veterinárnou kontrolou,
3. po návrate zaslal plán prepravy príslušnému orgánu veterinárnej správy v mieste pôvodu najneskôr do 15 dní od skončenia cesty.

(4) Prepravca je povinný uchovávať kópiu plánu prepravy najmenej dva roky odo dňa vystavenia a na požiadanie orgánu veterinárnej správy ju predložiť na overenie údajov.

§ 11

Oddychové miesta

(1) Tieto požiadavky sa vzťahujú len na oddychové miesta na území Slovenskej republiky, v ktorých sú domáce nepárnokopytníky a domáce druhy zvierat patriacich medzi tury (Bovinae),

ovce (Ovinae), kozy (Caprinae) a svine (Suidea) ustajnené najmenej 24 hodín v súlade s prílohou č. 2 kapitolou VII. Ustanovenia osobitných predpisov¹³⁾ tým nie sú dotknuté. Všetky oddychové miesta na území Slovenskej republiky musia spĺňať požiadavky podľa tohto paragrafu a prílohy č. 6.

(2) Vo vzťahu k oddychovým miestam sa uplatňujú aj pojmy definované osobitnými predpismi.¹⁴⁾

(3) Všetky oddychové miesta na území Slovenskej republiky musia byť schválené a registrované štátnou veterinárnou a potravinovou správou.

(4) Štátna veterinárna a potravinová správa schválením zaručuje, že oddychové miesto spĺňa všetky požiadavky podľa prílohy č. 6; navyše oddychové miesto musí byť

- a) umiestnené v priestore, ktorý nepodlieha zákazu alebo obmedzeniu podľa právnych predpisov, ktoré sú v súlade s predpismi Európskeho spoločenstva,
- b) pod úradnou veterinárnou kontrolou, ktorá zabezpečuje súlad s ustanoveniami tohto nariadenia a právnym predpisom Európskych spoločenstiev uvedenom v prílohe č. 1 bode 4,
- c) prevádzkované v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev na zdravie zvierat, na premiestňovanie zvierat v čase ich zabíjania,
- d) podrobované pravidelným inšpekciám, aby sa zabezpečilo, že požiadavky na jeho schválenie sa naďalej plnia.

(5) Štátna veterinárna a potravinová správa vydáva úradné číslo pre každé oddychové miesto. Oddychové miesto môže byť schválené s obmedzením na určitý druh alebo kategóriu zvierat a zdravotný status. Zoznam všetkých schválených oddychových miest štátna veterinárna a potravinová správa hlási Európskej komisii so všetkými zmenami.

(6) Štátna veterinárna a potravinová správa môže odobrať alebo pozastaviť schválenie oddychového miesta, ak sa neplnia požiadavky na oddychové miesta podľa tohto nariadenia. Schválenie oddychového miesta obnoví, ak nedostatky boli odstránené a nezistili sa iné nedostatky, ktoré môžu byť dôvodom na odobratie alebo pozastavenie schválenia oddychového miesta.

(7) Oddychové miesta sa môžu používať výhradne na príjem, nakŕmenie, napojenie, odpočinok, ustajnenie a odoslanie zvierat, ktoré týmto oddychovým miestom prechádzajú.

(8) Ako výnimku z ustanovenia odseku 7 štátna veterinárna a potravinová správa môže schváliť ako oddychové miesto aj zberné stredisko¹⁵⁾ za predpokladu, že počas jeho využívania ako oddychového miesta spĺňa tieto požiadavky:

- a) spĺňa požiadavky podľa tohto nariadenia a osobitného predpisu¹⁶⁾,
- b) používanie týchto zariadení je vyhradené na tieto účely v tomto čase,
- c) nepoužívajú sa na nákup alebo predaj zvierat, na ktoré sa vzťahujú tieto ustanovenia.

(9) Zvieratá sa môžu nachádzať v oddychovom mieste v rovnakom čase len vtedy, ak majú certifikovaný rovnaký zdravotný status vzťahujúci sa na tieto druhy zvierat a patria k druhu, pre ktorý bolo toto oddychové miesto schválené, aby sa neohrozil zdravotný štatút týchto zvierat.

(10) Vlastník alebo fyzická osoba, alebo právnická osoba, ktorá prevádzkuje oddychové miesto, zodpovedá za dodržiavanie príslušných ustanovení tohto nariadenia, pričom musí

- a) prijať len také zvieratá, ktoré sú označené a sprevádzané veterinárnym certifikátom v súlade s požiadavkami Európskych spoločenstiev, a vykonávať alebo zabezpečiť kontrolu zdravotných alebo iných sprievodných dokladov príslušného druhu alebo kategórie zvierat a náhodne skontrolovať identifikačné značky zvierat,

- b) zabezpečiť, aby všetky zvieratá v oddychovom mieste boli držané v rovnakých skupinách, v akých boli pôvodne odoslané, aby každá zásielka zvierat bola ustajnená v oddelených zariadeniach organizovaných v súlade s požiadavkami úradného veterinárneho lekára s cieľom predísť kontaktu zvierat, ktorý by mohol predstavovať nebezpečenstvo vzhľadom na ich zdravotný status,
- c) zabezpečiť, aby zvieratá umiestnené v oddychovom mieste boli kŕmené a napájané v správnom čase a primeraným množstvom krmiva a tekutín vzhľadom na ich druh,
- d) starať sa o zvieratá umiestnené v oddychovom mieste, a tam, kde sa to vyžaduje, prijať všetky potrebné oprávnenia na zabezpečenie ich pohody a súladu s požiadavkami na zdravie zvierat,
- e) privolať v prípade potreby veterinárneho lekára
  1. na poskytnutie primeraného ošetrovania zvierat, ktoré ochoreli alebo sa zranili v čase, keď ich má na starosti,
  2. na zabitie zvierata alebo usmrtenie zvierata, alebo na iné úkony v súlade s osobitným predpisom,¹⁷⁾
- f) zamestnávať personál, ktorý má primerané schopnosti, znalosti a odbornú spôsobilosť a ktorý absolvoval na tento účel osobitný výcvik alebo školenie v rámci pracovných povinností pod vedením skúseného pracovníka alebo v inom školiacom zariadení alebo má rovnocennú praktickú skúsenosť s manipuláciou so zvieratami najmenej päť rokov, ktoré ich kvalifikujú na manipuláciu so zvieratami a v prípade potreby na poskytnutie primeranej starostlivosti o zvieratá,
- g) zabezpečiť, že so všetkými zvieratami v oddychovom mieste sa manipuluje v súlade s požiadavkami na ochranu zvierat a ich pohodu,
- h) uchovávať záznamy alebo databázu podľa prílohy č. 6 časti C bodu 7 najmenej tri roky a na požiadanie ju predložiť orgánu veterinárnej správy vykonávajúcemu kontrolu zariadenia,
- i) pri zistení nezrovnalostí informovať štátnu veterinárnu a potravinovú správu.

(11) Úradný veterinárny lekár v oddychovom mieste svojím podpisom a odtlačkom pečiatky na príslušnom mieste v pláne prepravy podľa prílohy č. 2 kapitoly VIII potvrdzuje, že zvieratá umiestnené v oddychovom mieste, kde umiestnenie zvierat je vopred dohodnuté zodpovednou osobou prepravcu, boli skontrolované a posúdené ako schopné ďalšej prepravy. Úradný veterinárny lekár o výsledku kontroly a oddychovom mieste podá správu prostredníctvom systému ANIMO.

(12) Prepravca znáša všetky náklady spojené s kŕmením zvierat, napájaním zvierat a s ich oddychom.

§ 12

Zdržanie prepravy zvierat

(1) Prepravu zvierat nie je nikto oprávnený zdržiavať. Orgán oprávnený výkonom kontroly môže zastaviť dopravný prostriedok s prepravovanými zvieratami len na čas nevyhnutný na výkon kontroly. Zdržanie zásielky živých zvierat je možné len z dôvodu zabezpečenia ich pohody.

(2) Organizátor hromadných verejných podujatí, zhromaždení, štrajkov a iných podobných akcií konaných na verejných komunikáciách je zodpovedný za prípravu a zabezpečenie opatrení, aby sa preprava zvierat zbytočne nezdržovala, nebola zbytočne zhoršená pohoda zvierat a zabránilo sa utrpeniu prepravovaných zvierat v dôsledku zdržania.

(3) Príslušné orgány nesmú akciu povoliť, ak organizátor nepreukáže reálne zabezpečenie opatrení, ktoré zabránia zbytočnému zdržaniu prepravy, zbytočnému zhoršeniu pohody zvierat a utrpeniu prepravovaných zvierat v dôsledku zdržania.

(4) Kontroly v prístavoch, na letiskách, na železničných staniach, na zoraďovacích staniach a na hraničných inšpekčných staniach sa pri preprave zvierat vykonávajú prednostne bez zbytočného zdržiavania.

(5) Ak sa zásielka prepravovaných zvierat zdrží na dlhšie ako dve hodiny, je potrebné zabezpečiť vhodné opatrenia a postarať sa o zvieratá. Ak je to nevyhnutné, zvieratá sa musia vyložiť a ustajniť v primeraných podmienkach.

Kontroly pri preprave zvierat a opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov

§ 13

(1) V záujme dodržiavania ustanovení tohto nariadenia nediskriminačnými kontrolami v súlade so zásadami nediskriminačných kontrol podľa osobitného predpisu¹⁸⁾ sú orgány veterinárnej správy oprávnené kontrolovať

- a) dopravné prostriedky a zvieratá počas prepravy na ceste,
- b) dopravné prostriedky a zvieratá blížiac sa k miestu určenia,
- c) dopravné prostriedky a zvieratá na trhoch, v mieste odoslania, na oddychových miestach a na prekladiskách,
- d) náležitosti v sprievodnej dokumentácii.

(2) Ak sú zodpovedným orgánom známe informácie, ktoré môžu viesť k podozreniu z porušenia predpisov, môžu orgány veterinárnej starostlivosti vykonať cieľnú kontrolu prepravy na území Slovenskej republiky.

(3) Nediskriminačné kontroly sa musia vykonávať každoročne na reprezentatívnej vzorke prepravovaných zvierat podľa metodiky vydanéj štátnou veterinárnou a potravinovou správou, pričom môžu byť spojené aj s inou kontrolnou činnosťou.

(4) Štátna veterinárna a potravinová správa predkladá Európskej komisii každoročne správu o počte kontrol podľa odseku 1 vykonaných v predchádzajúcom kalendárnom roku a podrobnosti o každej správe o porušení predpisov a o opatreniach nariadených orgánmi veterinárnej starostlivosti na ich nápravu.

(5) Podľa odsekov 1 až 4 orgány zodpovedné za všeobecné dodržiavanie zákonov nemôžu vykonávať kontroly v rámci plnenia úloh nediskriminačných kontrol.

§ 14

(1) Ak sa počas prepravy zistí, že sa neplnia alebo nesplnili ustanovenia tohto nariadenia, príslušný orgán veterinárnej správy v mieste, kde k takému zisteniu došlo, požiada osobu zodpovednú za dopravný prostriedok vykonať všetky opatrenia, ktoré príslušný orgán veterinárnej správy považuje za potrebné na zabezpečenie pohody zvierat, ktorých sa to týka.

(2) V jednotlivých prípadoch možno dohodnúť opatrenia, ktoré zabezpečia

- a) dokončenie cesty alebo vrátenie zvierat späť do miesta odoslania najpriamejšou cestou, ak je zaručené, že takéto konanie nespôsobí zvieratám zbytočné utrpenie,
- b) vhodné ustajnenie pre zvieratá s primeranou starostlivosťou až do vyriešenia problému,

c) humánne zabitie zvierat; miesto určenia a použitie tiel týchto zvierat sa riadi podľa osobitného predpisu¹⁹⁾.

(3) Každé takéto opatrenie príslušný orgán veterinárnej správy zaznamená do siete ANIMO v súlade s platnými postupmi vrátane finančných postupov.

(4) Ak osoba zodpovedná za prepravu nedodrží pokyny príslušného orgánu veterinárnej správy, ten okamžite vykoná príslušné opatrenia a náklady spojené s týmito opatreniami bude vymáhať.

(5) Odvolanie proti opatreniam príslušného orgánu veterinárnej správy vo veci ochrany zvierat počas prepravy sa podáva nadriadenému orgánu prostredníctvom príslušného orgánu. Odvolanie nemá odkladný účinok.

(6) Rozhodnutie prijaté príslušným orgánom a dôvody, pre ktoré bolo rozhodnutie prijaté, sa oznamujú odosielateľovi zásielky zvierat alebo jeho zástupcovi a príslušnému orgánu odosielajúceho členského štátu. Ak o to odosielateľ zásielky zvierat alebo jeho zástupca požiada, uvedené rozhodnutie a dôvody sa zašlú písomne s poučením o právach na odvolanie a o príslušnom postupe a lehotách.

(7) V prípade sporu môžu obe zainteresované strany, ak sa tak dohodnú, najdlhšie však do jedného mesiaca, predložiť spor na posúdenie odborníkovi, ktorého meno je uvedené v zozname odborníkov Európskeho spoločenstva zostaveného Európskou komisiou. Títo odborníci vyjadrujú svoje stanoviská najneskôr do 72 hodín. Strany sa budú pridŕžavať stanoviska odborníkov a veterinárnych predpisov Európskeho spoločenstva.

(8) Ak príslušný orgán veterinárnej správy pri kontrole zistí, že prepravca pri tranzite alebo pri dovoze nedodríava ustanovenia tohto nariadenia, neodkladne oznámi tieto skutočnosti štátnej veterinárnej a potravinovej správe, tá informuje kompetentný orgán členského štátu, ktorý registruje prepravcu a udelil mu oprávnenie. Ten prijme všetky potrebné opatrenia podľa tohto nariadenia a osobitného predpisu.²⁰⁾ O prijatom rozhodnutí a jeho dôvodoch informuje kompetentný orgán členského štátu, v ktorom sa porušenie zistilo, a tiež Európsku komisiu.

(9) Ak sa zistí, že prichádza k opakovaným alebo závažným porušeniam ustanovení tohto nariadenia za predpokladu, že boli vyčerpané všetky možnosti, ktoré umožňuje vzájomná spolupráca medzi kompetentnými orgánmi, a po kontaktoch medzi stranami a Európskou komisiou môže Slovenská republika prostredníctvom rozhodnutia štátnej veterinárnej a potravinovej správy prepravcovi, ktorého sa to týka, dočasne zakázať prepravu zvierat na svojom území.

§ 15

(1) V rozsahu potrebnom na jednotné použitie právneho predpisu Európskych spoločenstiev uvedeného v prílohe č. 1 bode 1 odborníci Európskej komisie môžu vykonávať námatkové kontroly na mieste nediskriminačným spôsobom na zabezpečenie, že príslušné orgány kontrolujú súlad s požiadavkami právneho predpisu Európskych spoločenstiev uvedeného v prílohe č. 1 bode 1.

(2) O výsledkoch týchto kontrol Európska komisia informuje členské štáty.

(3) Kontroly podľa odseku 1 sa vykonávajú v spolupráci s príslušným orgánom.

(4) Príslušné orgány veterinárnej správy, iné orgány verejnej správy a osoby, ktorých sa tieto kontroly týkajú, poskytnú týmto odborníkom Európskej komisie pri plnení ich úloh všetku potrebnú pomoc, najmä im umožnia prístup k všetkým potrebným informáciám, dokladom a osobám, ako aj vstup do miest, prevádzkarní, zariadení a dopravných prostriedkov na účely vykonávania kontrol v rovnakom rozsahu ako príslušnému orgánu.

§ 16**Dovozy z tretích krajín**

(1) Dovoz živých zvierat na územie Slovenskej republiky, ich tranzit a preprava cez územie Slovenskej republiky, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie a ktoré pochádzajú z tretích krajín, sa schvália len vtedy, ak prepravca

- a) predloží orgánu veterinárnej správy písomný záväzok, že
1. dodrží požiadavky na ochranu zvierat počas prepravy podľa tohto nariadenia,
  2. prepravu zvierat bude vykonávať osoba zodpovedná za prepravu v súlade s právnymi predpismi vo veterinárnej oblasti až do miesta určenia s dôrazom na dodržanie požiadaviek na ochranu zvierat počas prepravy,
  3. osoba zodpovedná za prepravu je zaškolená alebo má praktické skúsenosti s manipuláciou so zvieratami a ich prepravou,
  4. osoba zodpovedná za prepravu je schopná v prípade potreby poskytnúť prepravovaným zvieratám potrebnú starostlivosť,
- b) predloží plán prepravy zostavený podľa § 10.

(2) Úradný veterinárny lekár v mieste hraničnej veterinárnej kontroly je poverený overiť zhodu s požiadavkami na pohodu zvierat a dodržanie požiadaviek podľa odseku 1. V prípade zistenia nedodržania požiadaviek na kŕmenie a napájanie zvierat prijme na náklady prepravcu opatrenia ustanovené v § 14.

(3) Ak sa zistí, že prichádza k opakovaným porušeniam alebo závažným porušeniam ustanovení tohto nariadenia prepravcom z tretej krajiny, postupuje sa podľa § 14 ods. 9.

§ 17**Prechodné ustanovenia**

(1) Každá fyzická osoba a právnická osoba, ktorá v rámci svojej podnikateľskej činnosti prepravuje zvieratá podľa tohto nariadenia, je povinná do troch mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia sa zaregistrovať na štátnej veterinárnej a potravinovej správe podľa § 6.

(2) Každý dopravný prostriedok použitý na prepravu zvierat v cestnej preprave musí spĺňať požiadavky na spôsobilosť na prepravu zvierat dňom nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia a najneskôr do šiestich mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia musí sa pri kontrole predložiť platný preukaz o spôsobilosti dopravného prostriedku podľa § 7.

(3) Osoba, ktorá vykonáva prepravu zvierat, je povinná do 1. augusta 2004 splniť požiadavky na odbornú spôsobilosť podľa § 8 ods. 2.

(4) Chovateľ, ktorý vykonáva prepravu zvierat z vlastného chovu alebo zvierat, ktoré prepravuje s cieľom zaradiť ich do vlastného chovu, musí do 1. augusta 2006 splniť požiadavky odbornej spôsobilosti podľa § 8 ods. 6 a 7 za predpokladu, že prepravované zvieratá sprevádza ošetrovateľ s dostatkom praktických skúseností so zaobchádzaním so zvieratami.

§ 18**Účinnosť**

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. augusta 2003.

Mikuláš Dzurinda v. r.

Príloha č. 1
k nariadeniu vlády č. 302/2003 Z. z.

ZOZNAM TRANSPONOVANÝCH PRÁVNÝCH PREDPISOV

Smernica Rady 91/628/EHS z 19. novembra 1991 o ochrane zvierat počas prepravy, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 90/425/EHS a 91/496/EHS (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 340, 11. 12. 1991, s. 17), v znení smernice Rady 95/29/ES z 29. júna 1995, ktorá mení smernicu 90/628/EHS týkajúcu sa ochrany zvierat počas prepravy (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 148, 30. 6. 1995, s. 52), rozhodnutia Rady 92/438/EHS z 13. júla 1992 o informatizácii veterinárnych postupov pri dovozoch (Shift project), ktoré mení smernice 90/675/EHS, 91/496/EHS, 91/628/EHS, a rozhodnutia Rady 90/424/EHS, a ktoré ruší rozhodnutie 88/192/EHS (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 243, 25. 8. 1992, s. 27), nariadenia Rady 1255/97/ES z 25. júna 1997 týkajúceho sa kritérií Spoločenstva na oddychové miesta a meniaceho plán prepravy, odkazujúc na prílohu smernice 91/628/EHS (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 174, 2. 7. 1997, s. 1), nariadenia Rady 411/98/ES z 16. februára 1998 o dodatočných normách na ochranu zvierat použiteľných na cestné vozidlá používané na dopravu dobytku na ceste presahujúcej osem hodín (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 52, 21. 2. 1998, s. 8). Právne predpisy Európskych spoločenstiev sú preložené do slovenského jazyka; do úradného prekladu v slovenskom jazyku možno nahliadnuť v sídle Inštitútu pre aproximáciu práva Úradu vlády Slovenskej republiky, Námestie slobody 1/29, Bratislava.

Príloha č. 2
k nariadeniu vlády č. 302/2003 Z. z.

KAPITOLA I

DOMÁCE NEPÁRNOKOPYTNÍKY, HOVÄDZÍ DOBYTOK, OVCE, KOZY A OŠÍPANÉ

A. Všeobecné ustanovenia

1. Gravidné zvieratá, ktoré môžu porodiť počas prevozu, alebo zvieratá, ktoré porodili počas predchádzajúcich 48 hodín, a novonarodené zvieratá, ktorým sa ešte úplne nezahojila pupočná šnúra, nie je možné pokladať za spôsobilé na prepravu.
2. Zvieratám sa musí poskytnúť dostatok priestoru, aby mohli stáť vo svojej prirodzenej polohe, a v prípade potreby aj prepážky, aby boli zvieratá chránené pred pohybom dopravného prostriedku. Ak to zvláštne podmienky na ochranu zvierat vyžadujú, poskytnú sa im miesto na ležanie.
3. Dopravné prostriedky a kontajnery musia byť skonštruované a obsluhované tak, aby chránili zvieratá pred nepriaznivým počasím a značnými rozdielmi v klimatických podmienkach. Vetranie a vzduchový priestor musia byť v súlade s podmienkami prepravy a musia zodpovedať druhu prepravovaných zvierat. Vnútri oddelenia pre zvieratá a na každom jeho poschodí musí byť dostatočný priestor, ktorý umožní adekvátne vetranie nad zvieratami, keď sú vo svojej prirodzenej stojacej polohe, bez toho, aby im niečo bránilo v prirodzenom pohybe.
4. Dopravné prostriedky a kontajnery sa musia dať ľahko čistiť, musia byť zabezpečené proti úniku zvierat a skonštruované a obsluhované tak, aby sa predišlo poraneniu a zbytočnému utrpeniu zvierat a aby bola zaručená bezpečnosť zvierat počas prepravy. Kontajnery, v ktorých sa prepravujú zvieratá, musia byť označené symbolom označujúcim prítomnosť živých zvierat nápisom „Preprava živých zvierat“ a znakom označujúcim zvieratá vo vzpriamenej polohe. Ak sa prepravujú divé zvieratá alebo nebezpečné živočíchy, kontajnery musia byť označené nápisom „Preprava divých zvierat“ alebo „Preprava nebezpečných živočíchov“. Dopravné prostriedky a kontajnery musia umožniť veterinárnu prehliadku a starostlivosť o zvieratá a zvieratá sa do nich musia nakladať takým spôsobom, ktorý nebráni vetraniu. Počas prepravy a manipulácie musia byť kontajnery vždy vo vzpriamenej polohe a nesmú byť vystavované prudkým nárazom alebo otrasom.
5. Počas prepravy zvieratá musia dostať vodu a vhodné krmivo v intervaloch, ktoré na tento účel stanovuje príloha č. 7.
6. Nepárnokopytníky musia mať počas prepravy ohlávky. Toto ustanovenie neplatí pre neprivýknuté zriebätá alebo pre zvieratá prepravované v individuálnych boxoch.
7. Ak sú zvieratá uviazané, použité povrazy alebo ostatné upevňovacie pomôcky musia byť také pevné, aby sa v bežných prepravných podmienkach nepretrhli, a dostatočne dlhé, aby v prípade potreby umožnili zvieratám ľahnúť si, prijímať potravu a piť. Musia byť skonštruované tak, aby sa vylúčilo akékoľvek nebezpečenstvo uškrtienia alebo poranenia. Zvieratá nesmú byť uviazané za rohy alebo nosové krúžky.
8. Nepárnokopytníky sa prepravujú v individuálnych stojiskách alebo boxoch, ktoré sú skonštruované tak, aby chránili zvieratá proti nárazom. Tieto zvieratá sa môžu prepravovať aj v skupinách, v takom prípade sa musí venovať pozornosť tomu, aby zvieratá, ktoré sú voči sebe nepriateľské, neboli prepravované spolu, alebo ak sú prepravované spolu, aby mali panvové končatiny nepodkuté.
9. Nepárnokopytníky nesmú byť prepravované vo vozidlách s viac ako jedným podlažím.
10. Ak sa zvieratá rôznych druhov prepravujú v tom istom dopravnom prostriedku, oddelia sa podľa druhov okrem prípadov spriateľených zvierat, keď oddelenie môže spôsobiť rozrušenie prepravovaných zvierat. V prípade prepravy zvierat v jednej zásielke, ktoré sú navzájom prirodzenými nepriateľmi, treba prijať osobitné opatrenia, aby sa predišlo nepriaznivým reakciám.

11. Ak sú zvieratá rôzneho veku prepravované v tom istom dopravnom prostriedku, dospelé a mladé zvieratá sa musia držať oddelene, toto obmedzenie neplatí pre samice prepravované so svojimi mláďatami, ktoré ich cicajú.
  12. Nekastrované dospelé samice sa musia oddeliť od samíc. Dospelé žrebce a chovné kance budú navzájom oddelené. Tieto ustanovenia platia, len ak zvieratá neboli chované v zlučiteľných skupinách alebo ak nie sú na seba privyknuté.
  13. V oddeleniach, v ktorých sa prepravujú zvieratá, nesmie byť naložený tovar, ktorý by mohol nepriaznivo ovplyvniť pohodu zvierat.
  14. Na nakladanie a vykladanie zvierat sa môže používať len vhodné zariadenie, ako sú mostíky, rampy alebo chodbičky. Tieto zariadenia musia mať protišmykovú podlahu a v prípade potreby dostatočne pevnú a dobre konštruovanú bočnú zábranu, ktorá unesie hmotnosť zvierat na nakladacom alebo vykladacom zariadení a zabráni prepadávaníu alebo preskakovaníu nakladaných alebo vykladaných zvierat. Zvieratá počas prepravy nesmú byť zavesené pomocou mechanických prostriedkov a nesmú sa dvíhať alebo ťahať za hlavu, rohy, končatiny, chvost alebo rúno. Pokiaľ je to možné, treba sa vyhnúť používaniu elektrických podnetov.
  15. Podlaha dopravného prostriedku alebo kontajnera musí byť dostatočne pevná, aby uniesla hmotnosť zvierat, ktoré sa majú prepravovať, musí mať protišmykovú úpravu, ak sú v nej nejaké medzery alebo perforovanie, musia byť úplne hladké, aby sa zabránilo poraneniu zvierat. Podlaha musí byť pokrytá dostatočným množstvom podstielky schopnej absorbovať výkaly, ak to nie je vyriešené iným spôsobom, ktorý plní prinajmenšom rovnaký účel, alebo ak sa výkaly pravidelne neodstraňujú.
  16. Aby sa zvieratám počas prepravy zabezpečila potrebná starostlivosť, musí zásielku sprevádzať ošetrovateľ okrem týchto prípadov:
    - a) ak sú zvieratá prepravované v kontajneroch, ktoré sú zabezpečené, dostatočne vetrané a v prípade potreby obsahujú dostatok krmiva a vody v zásobníkoch, ktoré nie je možné prevrhnúť; za dostatok krmiva a vody sa považuje dvojnásobné množstvo potrebné na plánovanú cestu,
    - b) ak prepravca plní funkciu ošetrovateľa,
    - c) ak odosielateľ poveril zástupcu, ktorý sa má starať o zvieratá na vyhradených oddychových miestach.
  17. Ošetrovateľ alebo poverený zástupca odosielateľa sa stará o zvieratá, kŕmi ich, napája a v prípade potreby aj dojí.
  18. Dojnice musia byť podojené približne v 12-hodinových intervaloch, interval nesmie presiahnuť 15 hodín.
  19. Aby ošetrovateľ mohol poskytovať túto starostlivosť, musí mať k dispozícii vhodné osvetlenie.
  20. Zvieratá sa nakladajú len do dopravných prostriedkov, ktoré boli vyčistené a v prípade potreby aj dezinfikované. Uhynuté zvieratá, podstielka a výkaly sa musia odstrániť čo najskôr.
- B. Osobitné ustanovenia pre prepravu zvierat po železnici
1. Každý železničný vagón, ktorý sa používa na prepravu zvierat, musí byť označený symbolom naznačujúcim prítomnosť živých zvierat, ak sa zvieratá neprepravujú v kontajneroch. Ak nie sú k dispozícii vozne špeciálne upravené na prepravu zvierat, zvieratá sa budú prepravovať v krytých vagónoch, ktoré sú schopné prepravy pri vysokej rýchlosti a sú vybavené dostatočne veľkými vzduchovými otvormi alebo vetracím systémom, ktorý je účinný aj pri nízkych rýchlostiach. Vnútorne steny vozňov musia byť z dreva alebo z iného vhodného materiálu, musia byť úplne hladké a vybavené kruhmi alebo tyčami vo vhodnej výške, ku ktorým môžu byť zvieratá v prípade potreby priviazané.
  2. Ak sa nepárnokopytníky neprepravujú v individuálnych boxoch, musia byť uviazané tak, aby boli všetky obrátené hlavou na tú istú stranu vozňa alebo uviazané hlavami k sebe. Žriebätá a neprikytnuté zvieratá sa však uväzovať nebudú.

3. Veľké zvieratá sa naložia tak, aby sa medzi nimi mohol pohybovať ošetrovateľ.
4. Ak treba v súlade s časťou A bodom 10 zvieratá oddeliť, možno to urobiť uviazaním v oddelených častiach vozňa, ak to priestor vozňa dovoľuje, alebo sa oddelia pomocou vhodných prepážok.
5. Pri zoradovaní vlakov a počas všetkých ostatných posunov vozňov treba urobiť všetky preventívne opatrenia, aby sa predišlo nárazom vozňov, v ktorých sú zvieratá.

C. Osobitné ustanovenia pre cestnú prepravu

1. Vozidlá musia byť zabezpečené proti úniku zvierat a skonštruované tak, aby sa zaistila ich bezpečnosť. Vozidlá musia byť vybavené strechou, ktorá zabezpečí účinnú ochranu proti nepriaznivému počasiu.
2. Vo vozidlách používaných na prepravu veľkých zvierat musí byť k dispozícii zariadenie umožňujúce ich priviazanie, ak sa priviazanie týchto zvierat vyžaduje. Ak sa vyžaduje rozdelenie vozidla na oddelenia, prepážky musia byť dostatočne pevné.
3. Vozidlá musia mať vhodné vybavenie na nakladanie a vykladanie zvierat v súlade s požiadavkami bodu 4.

D. Osobitné ustanovenia pre lodnú prepravu

1. Plavidlá budú vybavené tak, aby sa zvieratá mohli prepravovať bez poranenia alebo zbytočného utrpenia.
2. Zvieratá sa nesmú prepravovať na otvorenej palube plavidla; preprava na otvorenej palube plavidla je možná, len ak sú zvieratá prepravované v dostatočne zabezpečených kontajneroch alebo v iných konštrukciách schválených príslušným orgánom veterinárnej správy¹⁾ alebo príslušným orgánom niektorého z členských štátov, dostatočne chránených pred účinkom mora a počasia.
3. Zvieratá musia byť uviazané alebo umiestnené do vhodných ohrád alebo kontajnerov.
4. Primerané priechody musia umožniť prístup do všetkých ohrád, kontajnerov alebo vozidiel, v ktorých sú zvieratá ustajnené. Musia byť k dispozícii vhodné osvetľovacie zariadenia.
5. Vzhľadom na počet prepravovaných zvierat a trvanie cesty musí byť zabezpečený dostatočný počet ošetrovateľov.
6. Všetky časti plavidiel, kde sú ustajnené zvieratá, musia byť vybavené kanalizáciou a musia sa udržiavať v dobrom hygienickom stave.
7. V plavidle musí byť pre prípad potreby zabitia zvierata k dispozícii nástroj schválený príslušným orgánom veterinárnej správy.
8. Plavidlá, ktoré sa používajú na prepravu zvierat, musia byť pred vyplávaním zásobené dostatočným množstvom pitej vody, ak nie sú vybavené vhodným systémom, ktorý umožňuje jej výrobu, a vhodným krmivom so zreteľom na druh a počet zvierat, ktoré sa majú prepravovať, ako aj na trvanie cesty. Za dostatočné množstvo sa považuje dvojnásobok množstva vody a krmiva potrebného na plánovanú plavbu.
9. V prípade potreby sa musia prijať opatrenia na izoláciu chorých a poranených zvierat a na poskytnutie prvej pomoci.
10. Ak sa zvieratá prepravujú na palube plavidla v železničných vagónoch, treba venovať osobitnú pozornosť zabezpečeniu dostatočného vetrania počas celej plavby. Body 1 až 3 neplatia pre prepravu zvierat v železničných vagónoch alebo cestných vozidlách, ktoré sú na trajektoch alebo podobných plavidlách.
11. Ak sa zvieratá prepravujú vo vozidlách na cestnú prepravu na palube plavidla, platia tieto opatrenia:
  - a) oddelenie pre zvieratá musí byť riadne pripevnené k vozidlu; vozidlo a oddelenie pre zvieratá musí byť vybavené vhodnými uväzovacími prostriedkami, umožňujúcimi pevné pripevnenie k plavidlu. Na krytej palube trajektu sa musí zachovať vetranie dostačujúce pre počet prepravovaných vozidiel. Ak je to možné, vozidlo na prepravu zvierat treba umiestniť v blízkosti prívodu čerstvého vzduchu,

- b) oddelenie pre zvieratá musí mať dostatočný počet vetracích otvorov alebo iných prostriedkov, ktoré zabezpečia dostatočné vetranie. Treba mať na pamäti, že prúdenie vzduchu je v uzavretom priestore lode, kde sa nachádza vozidlo, obmedzené. V oddelení pre zvieratá a na každom jeho podlaží musí byť dostatok priestoru, ktorý umožní primerané vetranie nad zvieratami, keď sú vo svojej prirodzenej vzpriamenej polohe,
- c) ku každej časti oddelenia pre zvieratá musí byť zabezpečený priamy prístup, aby mohli byť zvieratá počas cesty v prípade potreby ošetrené, nakŕmené a napojené.

E. Osobitné ustanovenia pre leteckú prepravu

1. Zvieratá sa musia prepravovať v kontajneroch, ohradách alebo stojiskách, ktoré sú vhodné pre daný druh a spĺňajú najnovšie predpisy IATA pre živé zvieratá.
2. Musia sa prijať opatrenia, aby sa predišlo extrémne vysokým alebo nízkym teplotám na palube lietadla vzhľadom na druh prepravovaných zvierat a aby sa predišlo prudkým výkyvom tlaku vzduchu.
3. V lietadle musí byť pre prípad potreby zabitia zvierafa k dispozícii nástroj schválený príslušným orgánom veterinárnej správy.

KAPITOLA II

HYDINA, DOMÁCE VTÁKY A DOMÁCE KRÁLIKY

1. Pre prepravu hydiny, domácich vtákov a domácich králikov primerane platia ustanovenia časti A kapitoly I bodov 2 až 4, 10, 15, 16, 20, časti B bodov 1 a 5, časti D bodov 1 až 6 a 8 a 11, časti E bodov 1 až 3.
2. K dispozícii musia byť primerané množstvá vhodného krmiva a vody okrem prípadov, ak
  - a) cesta trvá menej ako 12 hodín bez ohľadu na čas nakladania a vykladania,
  - b) cesta trvá menej ako 24 hodín, a to u mláďat všetkých druhov za predpokladu, že sa skončí do 72 hodín po ich vyliahnutí.

KAPITOLA III

DOMÁCE PSY A DOMÁCE MAČKY

1. Okrem ustanovení § 1 ods. 2 písm. a) pre prepravu domácich psov a domácich mačiek primerane platia ustanovenia časti A kapitoly I bodov 1 až 4, 10, 15, 16, 17, 19 a 20, časti B bodov 1, 4 a 5, časti C bodu 2, časti D bodov 1 až 11 a časti E bodov 1 až 3.
2. Zvieratá, ktoré sa majú prepravovať, sa budú kŕmiť v intervaloch nie dlhších ako 24 hodín a voda sa im bude podávať v intervaloch, ktoré neprekročia 12 hodín. K dispozícii musia byť jasné písomné pokyny o kŕmení a napájaní. Samice v ruji sa musia oddeliť od samcov.

KAPITOLA IV

OSTATNÉ CICAVICE A VTÁKY

1. Ustanovenia tejto prílohy sú záväzné pre prepravu tých cicavcov a vtákov, ktoré neboli zahrnuté v predchádzajúcich kapitolách.
2. Na prepravu príslušných druhov zaradených do tejto prílohy primerane platia ustanovenia časti A kapitoly I bodov 1 až 4, 11, 14 až 17, 19 a 20, časti B bodov 1 a 5 a časti C až E.
3. Bez obmedzení v ustanoveniach § 3 ods. 1 písm. b) môžu sa prepravovať len zvieratá spôsobilé na prepravu a zvieratá v dobrom zdravotnom stave. Zvieratá, ktoré sú zjavne v pokročilých štádiách gravidity, alebo zvieratá, ktoré porodili neskôr ako pred týždňom, ako aj mláďatá, ktoré nie sú schopné samy sa kŕmiť a nie sú sprevádzané matkou, nie je možné pokladať za spôsobilé na prepravu. Za mimoriadnych okolností možno urobiť výnimku z tejto požiadavky, ak to vyžaduje záujem zvierafa, a treba ho previezť na miesto, kde mu bude poskytnuté vhodné ošetrovanie.
4. Zvieratám je zakázané podávať upokojujúce prostriedky, ak sa nevyskytnú mimoriadne okolnosti. Upokojujúce prostriedky môže podávať len veterinárny lekár, ktorý priloží podrobné informácie o podávaní upokojujúcich prostriedkov k sprievodným dokladom a tie musia sprevádzať zviera až do miesta určenia.

5. Zvieratá sa môžu prepravovať len v dopravných prostriedkoch vhodnej konštrukcie, označených podľa časti A kapitoly I bodu 4 a v prípade potreby označených, že ide o prepravu bojazlivého zvierata. Okrem toho musia zvieratá sprevádzať jasné písomné inštrukcie o spôsobe a frekvencii kŕmenia a napájania a o akejkoľvek zvláštnej starostlivosti, ktorú vyžadujú. Zvieratá, na ktoré sa vzťahuje osobitný predpis,²⁾ sa musia prepravovať v súlade s najnovšími ustanoveniami vydanými na základe osobitného predpisu²⁾ na prepravu divých zvierat a voľne rastúcich rastlín a ich prípravu na expedovanie. V prípade leteckej prepravy sa musia prepravovať v súlade s najnovšími predpismi IATA, ktoré upravujú prepravu živých zvierat. Do cieľového miesta musia byť dopravené čo najskôr.
6. Zvieratám, na ktoré sa vzťahuje táto príloha, musí byť poskytnutá starostlivosť v súlade s pokynmi a predpismi uvedenými v časti A kapitole I bode 5.
7. Pred naložením sa zvieratám poskytne primeraný čas na aklimatizáciu, v priebehu ktorého sa v prípade potreby postupne naložia do kontajnerov.
8. Zvieratá rôznych druhov sa nesmú umiestňovať do toho istého kontajnera. Navyše ani zvieratá toho istého druhu sa nemôžu umiestňovať do toho istého kontajnera, ak nie je známe, že sa navzájom znášajú.
9. Jelenia zver sa nesmie prepravovať, ak má parohy v lyku.
10. Vtáky sa musia držať v pološere.
11. Morským cicavcom treba zabezpečiť stálu prítomnosť kvalifikovaného ošetrovateľa. Kontajnery nesmú byť uložené na sebe.
12. Aby bolo po celý čas zabezpečené dostatočné prúdenie vzduchu, zabezpečuje sa dodatočné vetranie cez otvory vhodnej veľkosti vo všetkých stenách kontajnera. Otvory musia mať takú veľkosť, ktorá znemožňuje zvieratám prísť do kontaktu s osobami, ktoré narábajú s kontajnerom, a zabraňuje, aby sa poranili.
13. Ku všetkým stenám, stropom a dnám kontajnerov musia byť pripevnené rozpery primeranej veľkosti, aby mali zvieratá zabezpečený voľný prísun vzduchu v prípade uloženia kontajnerov na seba alebo tesného uloženia nákladu.
14. Zvieratá nesmú byť umiestnené v blízkosti potravín alebo na miestach, kde majú prístup neoprávnené osoby.

KAPITOLA V

OSTATNÉ STAVOVCE A STUDENOKRVNÉ ŽIVOČÍCHY

Ostatné stavovce a studenokrvné živočíchy sa musia prepravovať v takých kontajneroch, takých podmienkach, najmä pokiaľ ide o priestor, vetranie, teplotu a bezpečnosť, a s takými zásobami vody a kyslíka, ktoré si vyžaduje príslušný druh. Zvieratá, na ktoré sa vzťahuje osobitný predpis²⁾, sa musia prepravovať v súlade s najnovšími ustanoveniami vydanými na základe osobitného predpisu²⁾ na prepravu divých zvierat a voľne rastúcich rastlín a na ich prípravu na expedovanie. V prípade leteckej prepravy sa musia prepravovať v súlade s najnovšími predpismi IATA, ktoré upravujú prepravu živých zvierat. Do cieľového miesta musia byť dopravené čo najskôr.

KAPITOLA VI

HUSTOTY NALOŽENIA

A. DOMÁCE NEPÁRNOKOPYTNÍKY

Železničná preprava

Dospelé kone	1,75 m ² (0,7 x 2,5 m)*)
Mladé kone (6 až 24 mes.) (na cesty do 48 hodín)	1,2 m ² (0,6 x 2 m)
Mladé kone (6 až 24 mes.) (na cesty dlhšie ako 48 hodín)	2,4 m ² (1,2 x 2 m)
Poníky (do 144 cm)	1 m ² (0,6 x 1,8 m)
Žriebätá (0 až 6 mes.)	1,4 m ² (1 x 1,4 m)
*) Štandardná využiteľná šírka vagónov je 2,6 až 2,7 m. Pozn.: Počas dlhých ciest musia mať žriebätá a mladé kone možnosť ľahnúť si.	

Tieto údaje sa môžu líšiť maximálne o 10 % u dospelých koní a poníkov a maximálne o 20 % u mladých koní a žriebät nielen v závislosti od hmotnosti a veľkosti koňa, ale aj od jeho fyzickej kondície, meteorologických podmienok a predpokladaného trvania cesty.

Cestná preprava

Dospelé kone	1,75 m ² (0,7 x 2,5 m)*)
Mladé kone (6 až 24 mes.) (na cesty do 48 hodín)	1,2 m ² (0,6 x 2 m)
Mladé kone (6 až 24 mes.) (na cesty dlhšie ako 48 hodín)	2,4 m ² (1,2 x 2 m)
Poníky (do 144 cm)	1 m ² (0,6 x 1,8 m)
Žriebätá (0 až 6 mes.)	1,4 m ² (1 x 1,4 m)
Pozn.: Počas dlhých ciest musia mať žriebätá a mladé kone možnosť ľahnúť si.	

Tieto údaje sa môžu líšiť maximálne o 10 % u dospelých koní a poníkov a maximálne o 20 % u mladých koní a žriebät nielen v závislosti od hmotnosti a veľkosti koňa, ale aj od jeho fyzickej kondície, meteorologických podmienok a predpokladaného trvania cesty.

Letecká preprava

Hustota naloženia koní vo vzťahu živej hmotnosti k ploche

0 až 100 kg	0,42 m ²
100 až 200 kg	0,66 m ²
200 až 300 kg	0,87 m ²
300 až 400 kg	1,04 m ²
400 až 500 kg	1,19 m ²
500 až 600 kg	1,34 m ²
600 až 700 kg	1,51 m ²
700 až 800 kg	1,73 m ²

Lodná preprava

Živá hmotnosť v kg	m ² /zvíra
200/300	0,90/1,175
301/400	1,175/1,45
401/500	1,45/1,725
501/600	1,725/2
601/700	2/2,25

B. HOVÄDZÍ DOBYTOK

Železničná preprava

Kategória	Približná hmotnosť (v kg)	Plocha v m ² na 1 zviera
Malé teľatá	55	0,30 až 0,40
Stredne veľké teľatá	110	0,40 až 0,70
Ťažké teľatá	200	0,70 až 0,95
Stredne veľký dobytok	325	0,95 až 1,30
Ťažký dobytok	550	1,30 až 1,60
Veľmi ťažký dobytok	>700	(>1,60)

Tieto údaje sa môžu líšiť nielen v závislosti od hmotnosti a veľkosti zvierat, ale aj od ich fyzickej kondície, meteorologických podmienok a predpokladaného trvania cesty.

Cestná preprava

Kategória	Približná hmotnosť (v kg)	Plocha v m ² na 1 zviera
Malé teľatá	50	0,30 až 0,40
Stredne veľké teľatá	110	0,40 až 0,70
Ťažké teľatá	200	0,70 až 0,95
Stredne veľký dobytok	325	0,95 až 1,30
Ťažký dobytok	550	1,30 až 1,60
Veľmi ťažký dobytok	>700	[>1,60]

Tieto údaje sa môžu líšiť nielen v závislosti od hmotnosti a veľkosti zvierat, ale aj od ich fyzickej kondície, meteorologických podmienok a predpokladaného trvania cesty.

Letecká preprava

Kategória	Približná hmotnosť (v kg)	Plocha v m ² na 1 zviera
Teľatá	50	0,23
	70	0,28
Dospelý hovädzí dobytok	300	0,84
	500	1,27

Lodná preprava

Živá hmotnosť v kg	Plocha v m ² /1 zviera
200 až 300	0,81 až 1,0575
301 až 400	1,0575 až 1,0305
401 až 500	1,305 až 1,5225
501 až 600	1,5225 až 1,8
601 až 700	1,8 až 2,025

Gravidné zvieratá musia mať k dispozícii o 10 % priestoru viac.

C. OVCE A KOZY

Železničná preprava

Kategória	Hmotnosť v kg	Plocha v m ² /1 zviera*)
Ostrihané ovce	>55	0,20 až 0,30 >0,30
Neostrihané ovce	>55	0,30 až 0,40 >0,40
Vysoko gravidné bahnice	>55	0,40 až 0,50 >0,50
Kozy	35 až 55 >55	0,20 až 0,30 0,30 až 0,40 0,40 až 0,75
Vysoko gravidné kozy		0,40 až 0,50 >0,50

Uvedená plocha sa môže líšiť v závislosti od plemena, veľkosti, fyzického stavu a dĺžky rúna zvierat, ako aj v závislosti od meteorologických podmienok a trvania cesty.

Cestná preprava

Kategória	Hmotnosť v kg	Plocha v m ² /1 zviera*)
Ostrihané ovce a jahňatá s hmotnosťou 26 kg a vyššie	>55	0,20 až 0,30 >0,30
Neostrihané ovce	>55	0,30 až 0,40 >0,40
Vysoko gravidné bahnice	>55	0,40 až 0,50 >0,50
Kozy	35 až 50 >55	0,20 až 0,30 0,30 až 0,40 0,40 až 0,75
Vysoko gravidné kozy	>55	0,40 až 0,50 >0,50

Uvedená plocha sa môže líšiť v závislosti od plemena, veľkosti, fyzického stavu a dĺžky rúna zvierat, ako aj v závislosti od meteorologických podmienok a trvania cesty. Ako pomôcka: malé jahňatá môžu mať k dispozícii plochu do 0,2 m² na jedno zviera.

Letecká preprava

Hustota naloženia oviec a kôz vo vzťahu k povrchovej ploche:

Priemerná hmotnosť (v kg)	Plocha v m ² /1 zviera*)
25	0,20
50	0,30
75	0,40

Lodná preprava

Živá hmotnosť v kg	Plocha v m ² /1 zviera
20 až 30	0,24 až 0,265
30 až 40	0,265 až 0,290
40 až 50	0,290 až 0,315
50 až 60	0,315 až 0,34
60 až 70	0,34 až 0,39

D. OŠÍPANÉ

Železničná a cestná preprava

Všetky ošípané musia mať možnosť ležať a stáť vo svojej prirodzenej polohe.

Aby sa dodržali tieto minimálne požiadavky, hustota naloženia ošípaných s hmotnosťou približne 100 kg nesmie prekročiť 235 kg/m².

Plemeno, veľkosť a fyzická kondícia ošípaných môžu znamenať zvýšenie uvedenej minimálnej požadovanej plochy povrchu. V závislosti od meteorologických podmienok a trvania cesty možno tiež vyžadovať zvýšenie plochy pre jedno zviera maximálne o 20 %.

Letecká preprava

Živá hmotnosť v kg	Plocha v m ² /1 zviera
15 kg	0,13 m ²
25 kg	0,15 m ²
50 kg	0,35 m ²
100 kg	0,51 m ²

Hustota naloženia môže byť relatívne vysoká, aby sa zabránilo poraneniu pri štarte, pristáti alebo v prípade turbulencie, ale zvieratá musia mať vždy možnosť si ľahnúť. Pri rozhodovaní o hustote naloženia sa musí brať do úvahy klíma, celková dĺžka letu a čas priletu.

Lodná preprava

Živá hmotnosť v kg	Plocha v m ² /1 zviera
10 alebo menej	0,20
20	0,28
45	0,37
70	0,60
100	0,85
140	0,95
180	1,10
270	1,50

E. HYDINA

Hustota platná pre prepravu hydiny v kontajneroch

Kategória	Priestor
Jednodňové kurčatá	21 až 25 cm ² /1 kurča
Hydina s hmotnosťou menej ako 1,6 kg	180 až 200 cm ² /kg živej hmotnosti
Hydina s hmotnosťou 1,6 kg a viac, ale menej ako 3 kg	160 cm ² /kg živej hmotnosti
Hydina s hmotnosťou 3 kg a viac, ale menej ako 5 kg	115 cm ² /kg živej hmotnosti
Hydina s hmotnosťou 5 kg a viac	105 cm ² /kg živej hmotnosti

Tieto údaje sa môžu líšiť, a to nielen v závislosti od hmotnosti a veľkosti vtákov, ale aj od ich fyzickej kondície, meteorologických podmienok a pravdepodobného trvania cesty.

KAPITOLA VII**INTERVALY NA NAPÁJANIE A KRMENIE, TRVANIE CESTY A ČAS NA ODPOČINOK**

1. Požiadavky ustanovené v tejto kapitole platia na premiestňovanie druhov zvierat uvedených v § 1 ods. 2 písm. a) tohto nariadenia okrem leteckej prepravy, pre ktorú sú požiadavky ustanovené v časti E kapitole I bodoch 1 až 3.
2. Trvanie cesty u zvierat patriacich k druhom uvedeným v bode 1 nesmie prekročiť osem hodín.
3. Maximálne trvanie cesty ustanovené v bode 2 môže byť predĺžené, ak cestný dopravný prostriedok spĺňa dodatočné požiadavky podľa prílohy č. 5 a ostatné dopravné prostriedky spĺňajú tieto dodatočné požiadavky:
  - a) na podlahe dopravného prostriedku je dostatok podstielky,
  - b) dopravný prostriedok vezie krmivo, ktoré je vhodné pre prepravovaný druh zvierat a pre dĺžku trvania cesty,
  - c) je umožnený priamy prístup k zvieratám,
  - d) je umožnené dostačujúce vetranie, ktoré sa môže prispôbovať v závislosti od teploty (vnútornej a vonkajšej),
  - e) v dopravnom prostriedku sú posuvné panely na vytvorenie oddelení,
  - f) dopravné prostriedky sú vybavené prípojkou na zásobovanie vodou počas zastávok,
  - g) v prípade dopravných prostriedkov na prepravu ošípaných tieto dopravné prostriedky vezú dostatok vody na napájanie počas cesty.
4. Intervaly na napájanie a kŕmenie, dĺžka trvania cesty a čas na odpočinok pri používaní cestných dopravných prostriedkov, ktoré spĺňajú požiadavky podľa bodu 3, sú stanovené takto:
  - a) neodstavené teľatá, jahňatá, kozľatá a žriebätá, ktoré sú ešte na mliečnej výžive, a neodstavené ciciaky musia mať po deviatich hodinách cesty čas na odpočinok najmenej jednu hodinu, pričom tento čas musí byť dostatočne dlhý na to, aby dostali tekutinu a v prípade potreby aby boli aj nakŕmené; po tomto čase odpočinku sa môžu prepravovať ďalších deväť hodín,
  - b) maximálny čas prepravy ošípaných je 24 hodín; počas prepravy musia mať stály prístup k vode,
  - c) domáce nepárnokopytníky okrem registrovaných koní podľa osobitného predpisu³⁾ sa môžu prepravovať maximálne 24 hodín; počas cesty musia dostať vodu a v prípade potreby aj krmivo každých osem hodín,
  - d) všetkým ostatným zvieratám druhov uvedených v bode 1 musí byť po 14 hodinách cesty poskytnutý čas na odpočinok, najmenej jedna hodina, postačujúca na napojenie a v prípade potreby aj na nakŕmenie; po odpočinku sa môžu prepravovať ďalších 14 hodín.
5. Po stanovenom čase trvania cesty sa zvieratá musia vyložiť, nakŕmiť, napojiť a musí im byť poskytnutý odpočinok najmenej 24 hodín.
6. Zvieratá sa nesmú prepravovať vlakom, ak maximálne trvanie cesty prekročí dĺžku stanovenú v bode 2. Čas prepravy môže byť predĺžený, ak sú splnené požiadavky stanovené v bodoch 3 a 4 okrem času na odpočinok.
7. Zvieratá sa nesmú prepravovať po mori, ak maximálne trvanie cesty prekročí čas stanovený v bode 2, ak nie sú splnené požiadavky stanovené v bodoch 3 a 4 okrem času na cestu a času na odpočinok.
8. V prípade prepravy po mori pravidelným a priamym spojom medzi dvomi geografickými bodmi Európskeho spoločenstva na vozidlách naložených na plavidlá bez vyloženia zvierat zvieratá musia odpočívať 12 hodín po vyložení v cieľovom prístave alebo v jeho bezprostrednej blízkosti, ak je trvanie cesty také, že plavbu možno zahrnúť do všeobecnej schémy bodov 2 až 4.
9. V záujme pohody zvierat možno cestu uvedenú v bodoch 3, 4 a 8 predĺžiť o dve hodiny, berúc do úvahy hlavne bezprostrednú blízkosť cieľového miesta.

KAPITOLA VIII

**KAPITOLA VIII
PLÁN CESTY**

(1) Prepravca (meno, adresa, názov) Podpis prepravcu	(2) Dopravný prostriedok Evidenčné číslo vozidla	(a)	(a)
(3) Druh prepravovaných zvierat Počet Miesto odoslania Miesto určenia	(4) Trasa cesty Predpokladané trvanie cesty	(a)	(a)
(5) Číslo zdravotných certifikátov alebo sprtevodných dokladov	(6) Odtlačok pečiatky úradného veterinára v mieste odoslania	(a)	(a)
(8) Dátum a čas odchodu	(9) Meno osoby zodpovednej za prepravu počas cesty	(a)	(b)
(11) Plánované oddychové miesto alebo prekladisko	(12) Skutočné oddychové miesto alebo prekladisko	(a)	(d)
(13) Miesto a adresa	(14) Dátum a čas	(a)	(d)
i)		(15) Dĺžka zastávky	(16) Dôvod
ii)		(17) Miesto a adresa	(18) Dátum a čas
iii)			
iv)			
v)			
vi)			
(19) (a) vyplní prepravca pred odchodom (b) vyplní úradný veterinárny lekár (c) vyplní prepravca počas cesty (d) vyplní príslušný orgán na výstupnom mieste alebo na schválenom hraničnom priechoде	(20) Podpis osoby zodpovednej za prepravu počas cesty	(e)	(21) Dátum a čas prjazdu do miesta určenia
(22) Poznámky		(e)	(c)
			(b alebo e)

Príloha č. 3
k nariadeniu vlády č. 302/2003 Z. z.

ŽIADOSŤ O REGISTRÁCIU PREPRAVCU

1.	Meno prepravcu alebo názov prepravcu				
2.	Adresa prepravcu alebo sídlo prepravcu				
3.	IČO	4.	DIČ		
5.	Meno a priezvisko zodpovednej osoby*)				
6.	Priamy kontakt na zodpovednú osobu	Tel. číslo*)	...../.....	Fax. číslo*)	...../.....
		Mobil. tel.	.....	E-mail	
Poučenie: Údaje uvedené v tejto žiadosti budú použité len na účel tohto nariadenia a okrem bodov 1, 2 a 5 nebudú verejne prístupné.					

*) Len ak je iné ako v bode 1.

ČESTNÉ VYHLÁSENIE

Podpísaný ....., vlastník**) (poverený zastupovaním**) firmy) spoločnosti ....., čestne vyhlasujem, že všetky údaje uvedené v žiadosti o registráciu prepravcu sú pravdivé a správne. Ďalej čestne vyhlasujem, že	
1.	firma/spoločnosť je oboznámená s platnou veterinárnou legislatívou týkajúcou sa prepravy zvierat, pozná svoje povinnosti z nej plynúce a má k nej prístup,
2.	firma/spoločnosť zabezpečí, aby osoby, ktoré budú vykonávať prepravu zvierat, splňali požiadavku odbornej spôsobilosti alebo praktickej skúsenosti podľa tohto nariadenia a predpisov na jeho vykonanie,
3.	firma/spoločnosť bude pravidelne školiť a informovať osoby, ktoré vykonávajú prepravu zvierat, o legislatívnych zmenách.
Poučenie: Toto čestné vyhlásenie nebude verejne prístupné.	

**)Overené živnostenským listom alebo výpisom z obchodného registra alebo písomným poverením vydaným vlastníkom alebo osobou konajúcou v mene spoločnosti.

Príloha č. 5
k nariadeniu vlády č. 302/2003 Z. z.

**DODATOČNÉ POŽIADAVKY NA CESTNÉ DOPRAVNÉ PROSTRIEDKY POUŽÍVANÉ NA
PREPRAVU DOMÁCICH NEPÁRNOKOPYTNÍKOV, HOVÁDZIEHO DOBYTKA, DOMÁCICH
OVIEC, DOMÁCICH KÔZ A OŠÍPANÝCH PRI CESTÁCH PRESAHUJÚCICH OSEM HODÍN**

Ak sa prekročí osem hodín ustanovených v prílohe č. 2. kapitole VII bode 2, musia cestné dopravné prostriedky použité na prepravu domácich nepárnokopytníkov, hovädzieho dobytká, domácich oviec, domácich kôz a ošípaných spĺňať tieto dodatočné požiadavky:

1. Podstielka

Okrem ustanovenia prílohy č. 2 časti A kapitoly I bodu 15 musí byť zvieratám zabezpečená vhodná podstielka, ktorá zabezpečuje

- a) pohodlie zvierat; množstvo podstielky môže značne kolísať v závislosti od druhu a počtu prepravovaných zvierat, od trvania cesty a od počasia,
- b) primerané pohltenie a rozptýlenie moču a trusu.

2. Kŕmenie

Vzhľadom na druh a kategóriu prepravovaných zvierat a trvanie cesty uvedené v prílohe č. 2 kapitole VII bode 4 musia byť zvieratá počas cesty kŕmené, pričom sa uplatnia tieto požiadavky:

- a) cestný dopravný prostriedok musí viesť dostatočné množstvo vhodného krmiva na zabezpečenie požiadaviek prepravovaných zvierat na krmivo počas cesty,
- b) krmivo musí byť počas cesty chránené pred vplyvmi počasia, ako aj pred kontamináciou, najmä pred kontamináciou prachom, pohonnými látkami, výfukovým plynom, močom a trusom zvierat,
- c) špecifické vybavenie (žľaby, nádrže alebo akékoľvek iné vhodné prostriedky na distribúciu krmiva), ktoré je nevyhnutné požívať na kŕmenie zvierat, prepravované v dopravnom prostriedku musí byť dezinfikované po každej ceste,
- d) vybavenie používané podľa písmena c) musí byť konštruované tak, aby neporanilo zvieratá a mohlo byť v prípade potreby pripevnené k určitej časti vozidla, aby sa predišlo prevrhnutiu; ak je vozidlo v pohybe a ak sa vybavenie nepoužíva, musí byť skladované v časti dopravného prostriedku oddelenej od zvierat.

3. Prístup

Vozidlá používané na prepravu zvierat musia byť tak vybavené, aby bol kedykoľvek možný prístup k všetkým prepravovaným zvieratám, aby mohli byť skontrolované a mohla im byť poskytnutá primeraná starostlivosť vrátane kŕmenia a napájania.

4. Vetranie

a) vozidlo musí byť vybavené primeraným vetracím systémom zabezpečujúcim trvalú pohodu prepravovaných zvierat, pričom sa do úvahy berú tieto kritériá:

1. plánovaná cesta a jej trvanie,
2. konštrukcia použitého vozidla (otvorené alebo uzavreté),
3. vnútorná teplota a vonkajšia teplota vyplývajúca z poveternostných podmienok, ktoré sa môžu vyskytnúť počas plánovanej cesty,
4. špecifické fyziologické potreby rôznych druhov prepravovaných zvierat,
5. hustota naložených zvierat ustanovená v prílohe č. 2 kapitole VI a voľný priestor nad zvieratami,

b) vetrací systém musí byť naprojektovaný tak, aby

1. mohol byť použitý kedykoľvek, keď sú zvieratá vo vozidle, nezávisle od toho, či vozidlo stojí alebo je v pohybe,

2. zabezpečil dostatočnú cirkuláciu neznečisteného vzduchu pri minimálnej výmene vzduchu 10 m³ za hodinu na každých 100 kg živej hmotnosti prepravovaných zvierat,
- c) na splnenie požiadaviek podľa písmen a) a b) musí prevádzkovateľ bez obmedzenia voľnosti pohybu zvierat zabezpečiť

1. nútený ventilačný systém alebo

2. ventilačný systém, ktorý zaručuje, že pre všetky zvieratá umiestnené vo vozidle môže byť udržiavaná teplota v rozpätí od 5 °C do 30 °C s toleranciou +5 °C v závislosti od vonkajšej teploty; tento systém musí byť vybavený vhodným monitorovacím zariadením, ktoré je možné kontrolovať v kabíne z miesta vodiča.

5. Pohyblivé prepážky

Vozidlo musí byť vybavené prepážkami tak, aby mohli byť vytvorené oddelené priestory. Prepážky musia byť konštruované tak, aby mohli byť umiestnené v rôznych polohách a veľkosť oddelení mohla byť prispôbena špecifickým požiadavkám, typu, veľkosti a počtu zvierat.

6. Zásobovanie vodou

Vozidlo musí byť vybavené prípojkou na pripojenie na vodný zdroj počas zastávok.

Vozidlo musí byť vybavené pevným alebo prenosným zariadením vhodným pre rôzne druhy zvierat, napríklad žľaby, misy alebo napájačky na napojenie zvierat na palube vozidla. Tieto zariadenia musia byť navrhnuté tak, aby sa zvieratá nemohli poraniť.

Vozidlá prepravujúce ošípané musia byť v závislosti od ich kapacity, počtu prepravovaných zvierat a plánovaných zastávok počas cesty opatrené jedným alebo viacerými zásobníkmi na vodu s dostatočnou kapacitou tak, aby zvieratá mohli počas cesty piť podľa ich chuti. Tieto nádrže musia byť konštruované tak, aby mohli byť vypustené a vyčistené po každej ceste, a musia byť opatrené systémom umožňujúcim kontrolu hladiny vody a doplnenie počas cesty pri každej vhodnej príležitosti. Nádrže musia byť spojené s napájacími zariadeniami vo vnútri oddelení pomocou dobre fungujúceho systému tak, aby ošípané mali možnosť sa kedykoľvek napíť. Navyše s uvedeným systémom sa môže súčasne použiť sprejovací systém na vlhčenie ošípaných.

Príloha č. 6
k nariadeniu vlády č. 302/2003 Z. z.

POŽIADAVKY NA ODDYCHOVÉ MIESTA

A. ZDRAVOTNÉ A HYGIENICKÉ OPATRENIA

1. Každé oddychové miesto musí
  - a) mať vhodné vybavenie na čistenie a dezinfekciu všetkých budov, vybavenia, zariadení a vozidiel,
  - b) byť vybudované z ľahko čistiteľných a dezinfikovateľných materiálov,
  - c) byť vyčistené a dezinfikované pred každým použitím a po každom použití.
2. Osoba zodpovedná za oddychové miesto musí poskytnúť čistiace prostriedky a ochranný odev, ktoré sú výhradne na potrebu osôb vstupujúcich do oddychového miesta, a umožniť prístup k vhodným zariadeniam na čistenie a dezinfekciu zariadení podľa bodu 1.
3. Podstielka musí byť odstránená po premiestnení zvierat z ohrady a po vyčistení a dezinfekcii musí byť nahradená čerstvou podstielkou.
4. Oddychové miesto musí byť úplne vyprázdnené najmenej na 24 hodín po maximálne šiestich dňoch nepretržitej prevádzky a 24-hodinová doba sa začína vyčistením a dezinfekciou a končí príchodom novej zásielky zvierat.

B. KONŠTRUKCIE A ZARIADENIA

1. V súlade s prílohou č. 2 časťou A kapitolou I bodom 14 vzťahujúcou sa na dopravné prostriedky každé oddychové miesto musí mať vhodné vybavenie a zariadenie na nakladanie zvierat na dopravné prostriedky a na ich vykladanie z nich. Takéto vybavenie a zariadenie musí mať protišmykovú úpravu podlahy a v prípade potreby aj bočnú zábranu. Mostíky, rampy a chodby na presúvanie zvierat musia mať bočnice, zábradlie alebo iné prostriedky chrániace zvieratá pred pádom z nich. Nakladacie a vykladacie rampy musia byť čo najmenej šikmé. Chodby na presuny zvierat musia mať protišmykovú úpravu podlahy znižujúcu riziko pošmyknutia a musia byť konštruované tak, aby sa znížilo riziko poranenia zvierat. Mimoriadnu pozornosť treba venovať tomu, aby medzi podlahou vozidla a rampou alebo rampou a vykladacou plochou nebola medzera alebo iná prekážka vyžadujúca od zvierata skákanie alebo ktorá by mohla spôsobiť zvieratu pošmyknutie alebo zakopnutie. Oddychové miesto musí byť trvalo vybavené dostatočným počtom stálych alebo posuvných rámp, ktoré musia byť konštruované a používané spôsobom, ktorý nevyžaduje od zvierat stúpanie alebo klesanie po svahu, ktorý počas nakládky alebo počas vykládky presahuje uhol 20°.
2. Všetky zariadenia používané na ustajnenie zvierat v oddychovom mieste musia
  - a) mať povrchovú úpravu podlahy takú, aby znižovala riziko pošmyknutia zvierat a nespôsobovala im poranenie,
  - b) byť zastrešené a musia mať primeranú bočnú ochranu, aby boli chránené pred nepriazňou počasia,
  - c) mať vhodné zariadenia na fixáciu, prehliadku, podľa potreby vyšetrenie, kŕmenie a napájanie zvierat a na uskladnenie krmív,
  - d) mať potrebnú kapacitu na izoláciu zvierat, ventiláciu a drenáž primeranú pre druhy v nich ustajnené,
  - e) mať prirodzené osvetlenie alebo umelé osvetlenie postačujúce na prehliadku všetkých zvierat v ktoromkoľvek čase; pre prípad potreby je nutné mať k dispozícii primerané náhradné osvetlenie,
  - f) mať vybavenie na uväzovanie zvierat, ktoré majú byť uviazané; uviazanie musí byť vykonané tak, aby nespôsobovalo zvieratám bolesť alebo utrpenie a umožňovalo im prijímať krmivo, piť a bez problémov si ľahnúť,
  - g) mať dostatočný priestor pre zvieratá v závislosti od ich druhu, aby si mohli súčasne ľahnúť a aby mali jednoduchý prístup k vode a ku krmivu,

- h) mať dostatočné zásoby materiálu na podstielanie, ktorý musí byť poskytnutý v každom ustajňovacom priestore podľa potrieb každého druhu alebo kategórie ustajnených zvierat,
  - i) byť konštruované a udržiavané takým spôsobom, aby zvieratá nemohli prísť do styku so žiadnymi ostrými alebo nebezpečnými produktmi alebo porušenými povrchmi, ktoré by im mohli spôsobiť poranenie.
3. Oddychové miesto musí mať vhodné zariadenia na oddelené ustajnenie chorých zvierat, poranených zvierat alebo zvierat, ktoré potrebujú individuálnu starostlivosť.
  4. Oddychové miesto musí mať vhodné zariadenie pre všetky osoby pracujúce v ňom alebo využívajúce jeho budovy s pozemkami.
  5. Oddychové miesto musí mať vhodne upravené skladovanie a odstraňovanie odpadov a na skladovanie uhynutých zvierat do ich odstránenia a likvidácie podľa osobitného predpisu.¹⁾

C. ÚKONY

1. Zvieratá musia byť vyložené bezodkladne po príjazde. Ak je odklad nevyhnutný vzhľadom na poveternostné podmienky a čakaciu dobu, zvieratám je potrebné zabezpečiť najlepšie podmienky na ich pohodu.
2. V priebehu nakládky a vykládky sa musí zabezpečiť, aby sa zvieratá neľakali, nedráždili alebo aby sa s nimi nezaobchádzalo zle a aby sa uistilo, že zvieratá nie sú priveľmi vyčerpané. Zvieratá sa nesmú dvíhať alebo fahať za hlavu, rohy, uši, končatiny, chvost alebo rúno a nesmie sa s nimi manipulovať tak, aby im to spôsobovalo zbytočnú bolesť alebo utrpenie. V prípade potreby musia byť vodené jednotlivo.
3. Pre pohyb zvierat v zariadeniach
  - a) chodby na presuny zvierat musia byť konštruované tak, aby sa dalo využiť stádové správanie zvierat,
  - b) nástroje určené na vodenie zvierat musia byť používané výhradne na tento účel; použitie nástrojov s elektrickým výbojom sa musí obmedziť na nevyhnutne nízku mieru a v každom prípade sa môžu použiť len na dospelý hovädzí dobytok a dospelé ošípané odmietajúce sa pohnúť, pričom použiť sa nesmú dlhšie ako jednu sekundu, nepoužijú sa na iné miesto ako na oblasti sedacích svalov a zvieratá majú pred sebou voľný priestor, kam sa môžu pohnúť,
  - c) zvieratá sa nesmú udierať ani sa nesmie vyvíjať tlak na ktorúkoľvek ich citlivú časť tela; obzvlášť je zakázané stiskať, krútiť alebo lámať zvieratám chvost, chytať ich za oči alebo ich biť, alebo kopať,
  - d) osoby manipulujúce v oddychovom mieste so zvieratami nesmú mať alebo používať poháňacie zariadenia s ostrým hrotom; palice alebo iné náradie na vodenie zvierat môžu byť priložené na telo zvierata, len ak mu nemôžu spôsobiť poranenie alebo zbytočné utrpenie.
4. Zvieratá, ktoré prichádzajú po preprave za vysokých teplôt a vysokej vlhkosti, musia byť čo najskôr ochladené primeranými prostriedkami.
5. Kŕmenie a napájanie zvierat musí byť vykonávané takým spôsobom, aby sa zabezpečilo, že každé ustajnené zviera v oddychovom mieste má dostatok čistej vody a dostatok primeraného krmiva postačujúceho pre jeho telesné potreby počas jeho plánovanej zastávky a predpokladané trvanie cesty do ďalšej zastávky, kde mu bude poskytnuté krmivo. Oddychové miesto nesmie prijať zvieratá so špeciálnymi požiadavkami na kŕmenie, ako sú mladé teľatá vyžadujúce tekuté krmivo, ak nie je vhodne vybavené materiálne a personálne na uspokojenie týchto potrieb.
6. Kondíciu a stav zisťuje zamestnanec oddychového miesta pri ich príchode a najmenej každých dvanásť hodín počas ich pobytu v oddychovom mieste.
7. Záznamy požadované podľa § 11 ods. 9 písm. h) tohto nariadenia musia obsahovať tieto údaje:
  - a) dátum a čas skončenia vykládky a začiatok opätovnej nakládky každej zásielky,
  - b) dátum a čas vyskladnenia zo zdravotných dôvodov podľa tejto prílohy časti A bodu 4,

- c) číslo alebo čísla veterinárnych certifikátov sprevádzajúcich každú zásielku,
- d) akékoľvek potrebné poznámky týkajúce sa zdravotného stavu alebo pohody zvierat, najmä
  1. podrobnosti a počet zvierat nájdených uhynutých pri vykládke v oddychovom mieste alebo uhynutých počas ich pobytu v oddychovom mieste,
  2. podrobnosti a počet zvierat nájdených vážne poranených pri vykládke v oddychovom mieste, vážne poranených počas ich pobytu v oddychovom mieste alebo počet zvierat, ktoré boli posúdené za nespôsobilé na ďalšiu prepravu,
- e) mená a adresy prepravcov a vodičov a evidenčné čísla dopravných prostriedkov.

*) Plocha podlahy pr každé zviera by nemala byť pre možnosti poranenia v prípade malej hustoty nakládky vyššia oproti hodnotám uvedeným v tabuľke.

1) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 293/2003 Z. z. o veterinárnej kontrole pri výmenách živých zvierat a produktov živočíšneho pôvodu s členskými štátmi. Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 321/2003 Z. z., ktorým sa ustanovujú princípy organizácie veterinárnych kontrol produktov vstupujúcich do Slovenskej republiky. Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 280/2003 Z. z. o zdravotných problémoch ktoré ovplyvňujú výmenu s hovädzím dobytkom a ošípanými.

2) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov.

3) § 7 ods. 1 nariadenia vlády č. 289/2003 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na ochranu zvierat používaných na pokusné alebo iné vedecké účely.

4) § 3 ods. 1 písm. c) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 293/2003 Z. z.

5) Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 17/2001 Z. z., ktorou sa upravujú podrobnosti o označovaní hovädzieho dobytká, o evidencii hovädzieho dobytká a o vedení centrálného registra hovädzieho dobytká.

6) § 6 ods. 2 písm. i) zákona č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov.

7) § 4 ods. 3 zákona č. 488/2002 Z. z.

8) § 13 ods. 2 zákona č. 488/2002 Z. z.

9) § 2 písm. a) zákona č. 488/2002 Z. z.

10) § 203 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon.

11) § 2 písm. b) zákona č. 488/2002 Z. z.

12) § 43 ods. 1 písm. j) zákona č. 488/2002 Z. z.

13) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 283/2003 Z. z. o zdravotných problémoch, ktoré ovplyvňujú výmenu čerstvého mäsa z domáceho hovädzieho dobytká, ošípaných, z domácich oviec, kôz a z domácich nepárnokopytníkov. Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 324/2003 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 731/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú opatrenia na tlmenie slintačky a krívačky. Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 274/2003 Z. z. o vzájomnej spolupráci medzi orgánmi veterinárnej správy, orgánmi štátnej správy v zootecnickej oblasti a orgánmi členských štátov a o spolupráci medzi nimi a Európskou komisiou pri zabezpečovaní správneho použitia právnych predpisov vo veterinárnej a zootecnickej oblasti. Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 292/2003 Z. z. o podrobnostiach kontrol pri výmenách produktov živočíšneho pôvodu s členskými štátmi. Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 321/2003 Z. z., ktorým sa ustanovujú princípy organizácie veterinárnych kontrol produktov vstupujúcich do Slovenskej republiky z tretích krajín. Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 304/2003 Z. z. o požiadavkách na zdravie zvierat pri premiestňovaní oviec a kôz a ich výmenách s členskými štátmi. Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 294/2003 Z. z. o požiadavkách na zdravie zvierat koňovitých pri ich premiestňovaní, ich výmene s členskými štátmi a ich dovoze z tretích krajín. Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 305/2003 Z. z. o identifikácii a registrácii zvierat. Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 315/2003 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na ochranu zvierat v čase ich zabíjania alebo usmrcovania.

14) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 280/2003 Z. z. o zdravotných problémoch, ktoré ovplyvňujú výmenu s hovädzím dobytkom a ošípanými. Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 278/2003 Z. z. o systéme identifikácie a registrácie hovädzieho dobytká a označovaní hovädzieho mäsa a produktov z neho.

15) § 2 písm. o) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 280/2003 Z. z.

16) § 11 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 280/2003 Z. z.

17) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 292/2003 Z. z.

18) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 315/2003 Z. z.

- 19) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 281/2003 Z. z. o požiadavkách v záujme ochrany zdravia ľudí pri produkcii a uvádzaní čerstvého mäsa na trh.
- 20) § 13 ods. 2 a § 43 a 45 zákona č. 488/2002 Z. z.
- 1) § 4 ods. 3 zákona č. 488/2002 Z. z.
- 2) Dohovor o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich zvierat a voľne rastúcich rastlín (Oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí č. 572/1992 Zb.)
- 3) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 294/2003 Z. z. o požiadavkách na zdravie zvierat koňovitých pri ich premiestňovaní, ich výmene s členskými štátmi a ich dovoze z tretích krajín.
- 1) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 279/2003 Z. z., ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa živočíšnych vedľajších produktov, ktoré nie sú určené na ľudskú spotrebu.

